

B&B
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Diplomsko delo višješolskega strokovnega študija
Program: Ekonomist
Modul: Asistent v mednarodnem poslovanju

**INTEGRACIJA SISTEMA CARINJENJA S
POMOČJO ELEKTRONSKE IZMENJAVE
PODATKOV V PODJETJU HELIOS TBLUS,
d.o.o.**

Mentorica: mag. Ivanka Šenk - Ileršič, univ. dipl. ekon.

Kandidatka: Darja Volčič

Lektorica: Barbara Žnidaršič, univ. dipl. rus. in slov.

Kranj, junij 2011

ZAHVALA

Zahvaljujem se mentorici mag. Ivanki Šenk - Ileršič za usmerjanje in strokovno pomoč.

Zahvaljujem se tudi Barbari Žnidaršič, ki je lektorirala mojo diplomsko nalogo.

Še posebej se zahvaljujem svojemu možu in hčeram, ki so mi nesebično stali ob strani vsa leta študija in pri pripravi diplomske naloge.

IZJAVA

»Študentka Darja Volčič izjavljam, da sem avtorica tega diplomskega dela, ki sem ga napisala pod mentorstvom mag. Ivanke Šenk - Ileršič.«

»Skladno s 1. odstavkom 21. člena Zakona o avtorski in sorodnih pravicah dovoljujem objavo tega diplomskega dela na spletni strani šole.«

Dne 20.06.2011

Podpis: _____

POVZETEK

Diplomsko delo predstavlja analiziranje carinskih postopkov, ki jih v podjetju Helios TBLUS uporabljamo pri zunanjetrgovinskem poslovanju. Kompleksnost in togost le-teh vsekakor bremeni poslovanje ter delovne procese podjetja, zato je bilo treba razmišljati o spremembi na tem področju. Ker zakonodajalec pod določenimi pogoji omogoča uvedbo in poenostavitev carinskih postopkov skozi t.i. proceduro hišnega carinjenja, je osnova diplomskega dela postavljena na teh hipotezah. Najprej je bilo treba analizirati obstoječe stanje, nato pripraviti temelj za nadaljnje delo in uvesti poenostavljene postopke carinjenja. Navedeni postopki predstavljajo za podjetje večjo fleksibilnost pri njegovem poslovanju, večjo konkurenčno prednost ter povečujejo ugled pri tujih poslovnih partnerjih. Pri zajemanju podatkov in analiziranju so se pokazale potrebe po procesnih spremembah. To pomeni prilagoditev tako dokumentarnega kot tudi operativnega dela. Ti postopki so detajlno opisani v internih dokumentih podjetja, nato sledita faza šolanja in nadgradnja informacijskih sistemov. Pri sami uvedbi novih postopkov začnemo istočasno tudi z merjenjem učinkov sprememb. Le-ti niso podrobno zajeti, pa kljub temu brez dvoma lahko potrdimo, da se bodo odražali tako, kot je predvideno in analizirano skozi potek naloge.

KLJUČNE BESEDE: poenostavljeni postopki carinjenja, carinski postopek, hišno carinjenje, carinski organ, carinsko poslovanje, carinska tarifa, Evropska skupnost.

ABSTRACT

My diploma presents the analysis of the customs procedures, which are present in the foreign trade operations in the company. Their complexity and rigidity certainly mean a burden to business operations and work procedures in the company, therefore it was necessary to think about changes on this area. As the legislator allows, under the certain conditions, the introduction and simplification of the customs procedures through the procedure of house customs clearance, the basis of my diploma is set on these hypotheses. First, it was necessary to analyse the current situation, to prepare the basis for further work and introduce the simplified custom procedures. The stated procedures mean a higher flexibility at the company's business operations, high competitive advantage and the reputation with the foreign business partners. Through data collection and analyses the necessary procedure changes were defined. This means an adjustment to both documentary, as well as operational work. These procedures are described in detail in internal company's documents, followed by a phase of training and upgrading of information systems. At the introduction itself we shall start at the same time with measuring the effects of changes. The effects are not included in detail, but nevertheless we can affirm without doubt, that they will be reflected as provided and analysed in the course of my diploma.

KEY WORDS: simplified customs procedures, customs procedure, house customs clearance, customs body, customs operations, customs tariff, European community

KAZALO

1	UVOD	1
1.1	Opredelitev problema in opis problema	2
1.2	Namen, cilj in hipoteze	2
1.3	Predvidene metode raziskovanja	3
2	CARINSKO POSLOVANJE.....	4
2.1	Pojmi in opredelitev carinskega poslovanja	4
2.1.1	Carinska tarifa	7
2.1.2	Poreklo blaga	10
2.1.3	Preferencialno poreklo blaga	11
2.1.4	Nepreferencialno poreklo	12
2.2	Carinsko poslovanje v EU	13
2.2.1	Carinski predpisi	15
2.2.2	Carinska unija.....	15
2.2.3	Nastajanje skupne zunanje trgovinske politike	16
2.3	Carinsko poslovanje s tretjimi državami	17
2.3.1	Ekstrastat.....	17
2.4	Pogoji poslovanja hišnega carinjenja RIP	18
2.4.1	Poslovanje pri uvozu	18
2.4.2	Obračunavanje carinskega dolga pri poenostavljenih carinskih postopkih.....	18
2.5	Dokumenti in postopki	19
2.5.1	Prepustitev blaga v izvoz.....	19
2.5.2	Poenostavljeni postopek deklariranja blaga pri izvozu in uvozu	19
2.5.3	Deklariranje blaga na podlagi knjigovodskih vpisov	20
2.5.4	Poenostavitev tranzitnega postopka	20
2.5.5	Poenostavljena deklaracija.....	21
2.6	Pojem hišnega carinjenja in računalniška izmenjava podatkov	21
2.7	Pomen klavzul Incoterms	22
3	PREDSTAVITEV DRUŽBE HELIOS TBLUS	22
3.1	Poslanstvo in vizija podjetja	23
3.2	Oris razvoja	24
3.2.1	Priključitev skupini Helios	25
3.3	Organizacijska struktura podjetja	26
4	ANALIZA STANJA LOGISTIČNEGA PROCESA CARINJENJA	29
4.1	Posnetek stanja.....	29
4.1.1	Klasično carinjenje pri izvozu	29
4.1.2	Klasično carinjenje pri uvozu.....	30

4.2	Deleži prodaje po trgih	31
4.3	Kritična analiza stroškov.....	32
4.3.1	Analiza stroškov pri izvozu	32
4.3.2	Analiza stroškov pri uvozu.....	32
4.3.3	Vpliv trgov.....	32
4.4	Posnetek stanja logistične operative	33
4.5	Povzetek stanja	34
5	PRENOVA SISTEMA POSTOPKA CARINJENJA.....	35
5.1	Proces za pridobitev dovoljenja	36
5.2	Integracija hišnega carinjenja.....	36
5.3	Računalniška izmenjava podatkov	36
5.4	Stroški uvajanja hišnega carinjenja.....	38
5.5	Uvedba računalniške izmenjave podatkov –RIP	38
5.5.1	Izvajanje hišnega carinjenja pri izvozu	39
5.5.2	Izvajanje hišnega carinjenja pri uvozu	40
5.5.3	Arhiviranje dokumentov	43
5.5.4	Nadzor carinskih organov nad poenostavljenimi postopki	43
5.6	Prednosti in slabosti sistema RIP.....	44
5.6.1	Prednosti	44
5.6.2	Slabosti.....	44
5.7	Primerjava: klasično carinjenje in RIP carinjenje	45
5.7.1	Klasično carinjenje-izvoz	45
5.7.2	RIP carinjenje – izvoz.....	46
5.7.3	Klasično carinjenje – uvoz.....	47
5.7.4	RIP carinjenje – uvoz	48
6	UGOTOVITVE – POTRDITEV HIPOTEZ	50
7	SKLEP.....	53
	SEZNAM LITERATURE IN VIROV	55

1 UVOD

Glavna tema moje diplomske naloge je uvedba poenostavljenih postopkov carinjenja v podjetju Helios TBLUS.

Z uvedbo poenostavljenih postopkov podjetje med drugim prihrani veliko časa, kar bom seveda ponazorila v diplomski nalogi.

Osnova moje diplomske naloga je predstavitev integracije hišnega carinjenja v podjetju Helios – Tovarna barv, lakov in umetnih smol (v nadaljevanju TBLUS), ki se mu je podjetje Color Medvode priključilo 1. 1. 2010. V okviru Heliosa TBLUS Color Medvode deluje samo še kot obrat.

V Sloveniji je bil leta 1996 sprejet nov carinski zakon (v nadaljevanju CZ), ki je poenoten s carinskim zakonikom Evropske unije (v nadaljevanju EU). S tem smo v naši državi dobili novo pravno osnovo za izvajanje carinskih postopkov zunanjetrgovinske blagovne menjave. Polnopravno članstvo v Evropski uniji je bil strateški cilj Slovenije, ki ga je z vključitvijo v EU 1. maja leta 2004 tudi uresničila. Vključitev v Evropsko unijo je naši državi prinesla veliko sprememb na gospodarskem ter političnem področju. Bistvene spremembe so se pojavile tudi v organizaciji carinske službe, saj se je začelo v postopke carinjenja uvajati informacijsko tehnologijo. Tako so se morala tudi slovenska uvozno-izvozna podjetja prilagoditi sprejemanju nalog s carinskega področja.

Vsako podjetje stremi za tem, da pri svojem poslovanju ustvari čim več dobička s čim manjšimi stroški. Da so stroški manjši je potrebna dobra organiziranost celotnega poslovanja. Velik del stroškov nastane pri logističnih procesih, ki zajemajo transportne stroške ter stroške pri odpremi in prevzemu blaga. Pri sprejemanju in izdajanju blaga je pri poslovanju s tretjimi državami treba blago ocariniti, še preden je prosto za uporabo. Z vstopom naše države v integracijo EU so se spremenili tudi carinski postopki. To pomeni, da meje med državami članicami ne obstajajo več. Carinsko gledano je to ena sama država, izmenjava blaga med 27 članicami EU pa poteka popolnoma prosto.

Pred vstopom Slovenije v integracijo je bilo carinjenja 80 % več, kot ga je sedaj, ko je naša država članica EU. Stroškov je bilo tako neprimerno več in za podjetje je bilo rentabilno znižati stroške na minimum. Tudi naše podjetje se je odločilo za pridobitev dovoljenja za hišno carinjenje, kar v praksi izgleda tako, da se carinjenje blaga, ki ga prodamo ali uvozimo izven skupnosti, opravi na dvorišču podjetja. To pomeni, da se kamion pri izvozu ocarini na našem dvorišču, zato ga ni treba cariniti v carinski coni oz. na meji. Direktno prispetje uvoznih pošilk oz. odprema direktno v tujino za podjetje predstavlja bistveno racionalizacijo poslovanja (skrajšana prevozna pot in hkrati pocenitev prevozov, hitrejša odprema oz. dobava, zanesljivost izvernih podatkov, zmanjšanje carinskih stroškov, pridobitev zaupanja in ugled pri tujih partnerjih). Imetnik dovoljenja uporablja sistem za izmenjavo podatkov v skladu s točko prvega odstavka

46. člena CZ (EUL¹ je lahko narejena in oddana z uporabo tehničnih pripomočkov za elektronsko izmenjavo podatkov, če takšno uporabo odobri carinski organ v skladu s predpisom vlade).

Podjetje se odloči za pridobitev poenostavljenega carinjenja, kadar ima v svoji ponudbi veliko pošilk raznovrstnega blaga. Seveda mora imeti tudi ustrezno usposobljene kadre ter izkušeno ekipo in globalno rešeno informacijsko podporo poslovanja.

Po izsledkih carinske službe je opaženo, da na carinskih administracijah in terminalih EU skoraj ni transportnih sredstev, ki bi čakala na sprostitev v prost promet. Na parkiriščih carinskih con znotraj Slovenije pa je še vedno na stotine kamionov dnevno. S tem imajo podjetja veliko večje stroške, namesto da bi strmela k poenostavitvi svojega poslovanja. Tako je carinska služba učinkovito začela izvajati smernice EU na tem področju. To pomeni, da bo na carinah vedno manj pregledov blaga, toda po sprostitvi blaga v prost promet naj bi se izvajalo več inšpekcijskih pregledov.

V prvem delu bom tako predstavila carinsko poslovanje, v nadaljevanju pa podjetje Helios TBLUS, v katerega se je vključil tudi Color Medvode. Predstavila bom še celoten proces pridobivanja dovoljenja za hišno carinjenja in s tem naredila primerjavo med klasičnim in RIP² carinjenjem.

1.1 Opredelitev problema in opis problema

Kot vsako podjetje tudi naše stremi za manjšimi stroški svojega poslovanja in do tega poskuša priti z različnimi pristopi. Ena od rešitev zmanjšanja stroškov je gotovo uvedba hišnega carinjenja, pri katerem podjetju ni treba plačevati špediterskih storitev in carinjenja pošilk. Ker so dolgoročno gledano stroški špediterskih storitev podjetju v breme, je logična posledica pridobitev dovoljenja za izvajanje carinjenja.

Pojem integracija sistema carinjenja s pomočjo elektronske izmenjave podatkov nam pove, da podjetje s prenovo sistema carinjenja uporablja sodobno informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, s čimer želi povečati lastno konkurenčnost in fleksibilnost svojega poslovanja.

1.2 Namen, cilj in hipoteze

Diplomska naloga bo na sistematičen način prikazala, zakaj je uvedba hišnega carinjenja ekonomična oziroma rentabilna.

Hipoteze diplomske naloge:

---

¹ Enotna upravna listina

² Računalniška izmenjava podatkov

- uvedba poenostavljenega postopka carinjenja pripomore k optimizaciji stroškov carinjenja, cilj je znižanje stroškov za 10 %;
- izmenjava blaga je dejansko hitrejša kot pri klasičnem carinjenju – čas carinjenja se skrajša vsaj za 2 uri;
- manj je fizičnega pregleda blaga, ki je v carinskem postopku izvoza ali uvoza, hkrati pa je tudi manj sprotnih pregledov dokumentacije.

1.3 Predvidene metode raziskovanja

Uporabila sem deskriptivno metodo, s katero se predstavi pojme in procese carinjenja, ter primerjalno-komparativno metodo, z njeno pomočjo se primerja postopke carinjenja pred uvedbo elektronskega poslovanja. Z metodo opazovanja pa se predstavi prednosti, ki jih e-carina omogoča.

Uporabila sem tudi kvantitativno metodo raziskovanja, to je tehnika ankete, ter delo z dokumentacijo. Anketa bo temeljila na izpraševanju udeležencev, ki so vključeni v proces carinjenja znotraj podjetja. Vzorec vseh anketiranih bodo predstavljali zaposleni v logističnem oddelku, čas izvajanja ankete pa se bo nanašal na preteklo leto, za kar se bodo uporabili sekundarni podatki.

2 CARINSKO POSLOVANJE

Z vstopom Slovenije v EU je 01. 05. 2004 stopil v veljavo nov carinski zakon. Od tedaj imajo carinski predpisi Skupnosti³ vključene vse pravne akte Sveta⁴ in Komisije,⁵ vključno z mednarodnimi pogodbami.

Pri svojem delu carina uporablja predpise, ki urejajo:

- zunanjetrgovinski sistem zajema predpise, ki določajo pogoje za vnos in iznos blaga ter izvajanje postopkov za blagovno menjavo s carinskega območja;
- finančni sistem;
- carinski sistem zajema predpise, ki določajo sistem ter ustroj carinske službe in pobiranje dajatev, nastalih pri menjavi blaga izven carinskega območja;
- davčni sistem, ki določa pobiranje davkov ob uvozu, kot so: trošarine, DDV ter takse in
- okoljevarstveni sistem, ki ureja predpise s področja varstva okolja.

2.1 Pojmi in opredelitev carinskega poslovanja

Carina je močan ekonomskopolitični inštrument, s katerim države uravnavajo zunanjetrgovinske tokove v smislu doseganja najugodnejših rezultatov. Predpiše jih država in so vezani na prehod blaga čez mejo.

Carina je najstarejši ukrep, ki ga države uporabljajo za zaščito narodnega gospodarstva. Je pa tudi dajatev, ki jo država pobira za uvažanje blaga na določeno carinsko območje oziroma za izvažanje s tega območja. Beseda carina izhaja iz grščine – telos (cilj, konec, končno plačilo) in latinščine »*teleneum*« (dajatev). Iz teh besed izhajata tudi nemška beseda Zoll (carina in slovenska carina, včasih se je razlagala kot dajatev, ki pripada carju). Carina je tudi zunanjetrgovinski ukrep, s katerim država ščiti domačo industrijo, pridobiva dohodek za državni proračun in z njim dosega ekonomsko-politične cilje, kot so:

- zaščita državnega gospodarstva;
- reguliranje mednarodne trgovine;
- gospodarski pritisk na določena območja sveta;
- pospeševanje blagovne menjave med določenimi državami;
- plačilna in devizna poravnava ter
- polnjenje državne blagajne.

Z uvedbo skupnega evropskega trga zavzema carinsko območje EU celotno območje vseh njenih članic. Trgovanje z državami nečlanicami pa ureja carinski zakonik

---

³ Državna zveza Evropskih držav

⁴ Inštitucija Evropske unije

⁵ Izvršilni organ Evropske unije

Skupnosti, ki je osnovni pravni vir, sprejet je bil 12. 10. 1992. Poenoteni so tudi carinski predpisi za trgovanje s tretjimi državami, ki veljajo za vse članice EU, zato nobena članica ne more samostojno sprejemati ali določati svojih predpisov (Ileršič 2010, str. 37).

Kot je navedeno v Bobek (2003, str. 28-29), so za poslovanje z državami nečlanicami najpomembnejši zunanjetrgovinski instrumenti, ki spodbujajo uvoz iz držav v razvoju:

- carinska tarifa,
- protidumpinški ukrepi ter
- kvote.

Drugi instrumenti:

- izvozno prostovoljne omejitve,
- monitoring tretjih držav,
- odstranjevanje trgovinskih ovir,
- ukrepi pospeševanje izvoza,
- trgovinske sankcije in
- reševanje trgovinskih sporov (WTO)⁶.

Zunanjetrgovinski instrumenti:

- sporazumi o prosti trgovini,
- splošna shema preferencialov ter
- sektorski sporazumi.

Pomembni izrazi:

- carinsko območje je območje, v katerem se uporabljajo enotni carinski predpisi Evropske skupnosti, to je v vseh državah članicah, vključno z njihovimi teritorialnimi in notranjimi vodami ter zračnim prostorom, ki se nahajajo zunaj ozemlja držav članic. Vendar se ob upoštevanju konvencij in pogodb, ki se zanje uporabljajo, ta območja štejejo za del carinskega območja skupnosti (Zupančič, 2008, str. 37). V 3. členu carinskega zakona je navedeno, katera ozemlja sodijo v carinsko območje Skupnosti;
- carinske predpise sestavljajo carinski zakonik in predpisi, sprejeti na ravni Skupnosti ali na nacionalni ravni (gl. prvi stavek 1. čl. CZ);
- carinski postopek se začne z vložitvijo carinske deklaracije, ki jo vloži deklarant. To je oseba, ki izdelava carinsko deklaracijo v svojem imenu ali v imenu osebe, za katero je deklaracija izdelana.

---

⁶ World Trade Organization - Svetovna trgovinska organizacija

Carine delimo po smeri gibanja blaga na:

- uvozne,
- izvozne in
- tranzitne.

Pri nas se izvajajo samo uvozne carine. Izvoz omejujejo administrativni ukrepi (izvozni režimi, dovoljenja in soglasja).

Delitev carin glede na cilj, ki ga želimo doseči:

- fiskalne carine – z njimi si država zagotovi sredstva za državni proračun;
- zaščitne oz. preferencialne – država ima z njimi namen zaščititi domače gospodarstvo pred konkurenco. Blago mora biti nujno iz držav, s katerimi je bil sklenjen preferenčni sporazum.

Carinski zakonik Skupnosti je bil sprejet 19. 2. 2008 in nadomešča zakonik iz leta 1992. Splošni sistem preferencialov (GSP-General System of Preferences) je instrument trgovinske politike, ki je namenjen spodbujanju uvoza iz držav v razvoju. S tem je omogočena popolna ali delna oprostitev carinskih dajatev pri uvozu izdelkov iz držav v razvoju v EU.

Slovenija je s polnopravnim članstvom v EU prevzela celotno ureditev preferencialov ES. Največji vpliv na naše gospodarstvo ima prevzete evropske sheme preferencialov (Uredba Sveta ES, št. 2501/2001), ki jo sestavljajo:

- splošne določbe o carinskih ugodnostih,
- posebne določbe za zaščito pravic delovne sile,
- posebne določbe o zaščiti okolja,
- posebne določbe za najmanj razvite države v razvoju in
- posebne določbe o boju proti proizvodnji drog in trgovine z njimi.

Evropska skupnost daje ugodnosti blagu s poreklom iz 178 držav. To so države v razvoju ter najmanj razvite države. Te države so obravnavane pri uvozu v ES tako, da so za določene proizvode znižane carinske stopnje oziroma je carinska stopnja 0 %. Vendar to velja samo za določene proizvode:

- določene države so deležne večjih ugodnosti kot druge. Te carine se delijo na prohibitivne, retorzijske, kompenzatorne, protidumpinške in dodatne;
- socialnopolitične, ki so pomembne za zaviranje izvoza, da ne bi prišlo do pomanjkanja blaga na domačem trgu.

Razdelitev carinskih stopenj po carinski osnovi:

- vrednostne,

- specifične v fiksnem znesku na mersko enoto,
- kombinirane – kombinacija vrednostnih in specifičnih.

Proizvode razvrščamo tudi po carinski stopnjah (vir: ZCT⁷, čl. 2):

- avtonomne – določene so v carinski tarifi in so povišane za 70 %. So stopnje, ki jih država določa neodvisno od drugih držav.
- Konvencionalne oz. dogovorne – določene so v carinski tarifi. Te določa država v dogovoru s tretjimi državami. Z njimi je Republika Slovenija sklenila pogodbo o uporabi klavzule največjih ugodnosti.
- Preferencialne ali ugodnostne – država ima sklenjeno mednarodno pogodbo za blago iz držav, s katerimi je Republika Slovenija sklenila pogodbo o coni proste trgovine oz. katero drugo mednarodno pogodbo. Preferencialne carinske stopnje za države v razvoju se uporablja za uvoz blaga s poreklom iz teh držav.

2.1.1 Carinska tarifa

Carinska tarifa je zbirka zakonodaje, je kot določilo za plačevanje carin. Beseda tarifa je arabskega izvora in pomeni cenik za pristojbine. Carinska tarifa je sistematično urejen seznam blaga, ki vsebuje tarifne znake, tarifna imena in carinske stopnje (Turk, Špec 1996, str. 194). Pojem tarifa pri posameznih proizvodih predstavlja kombinacijo nomenklature (klasifikacije proizvodov) in carinskih stopenj. V tarifi je zajeta vsa zakonodaja EU, ki vpliva na višino uvoznih dajatev. Tarifa je skupna vsem državam članicam EU (<http://www.izvoznookno.si>).

V podatkovni bazi TARIC so vse informacije o ukrepih, ki jih izvajajo carinski organi EU ob izvozu in uvozu blaga. Je integrirana tarifa, ki jo določi Komisija. Skupna carinska tarifa se uporablja za uvoz blaga preko meja EU. Carinska tarifa Evropskih skupnosti vsebuje, kot navaja 20. člen Carinskega zakonika, naslednje (<http://www.carina.gov.si>):

- kombinirano nomenklaturu blaga;
- druge nomenklature, ki v celoti ali delno temeljijo na kombiniranih nomenklaturi ali jo dodatno razčlenijo;
- stopnje in druge podlage za izračun, ki običajno veljajo za blago, zajeto v kombinirani nomenklaturi, in sicer za:
  - preferencialne tarifne;
  - carine in kmetijske dajatve in druge uvozne dajatve;
  - preferencialne tarifne ukrepe, ki jih je Skupnost enostransko sprejela za nekatere države, skupine držav ali območja;
  - avtonomne opustitvene ukrepe, ki predvidevajo zmanjšanje ali oprostitev uvoznih dajatev;

---

⁷ Zakon o carinski tarifi

- druge tarifne ukrepe, ki so predvideni po drugi zakonodaji Skupnosti.

S skupno carinsko tarifo Skupnost zagotavlja enakopravno in pošteno tekmovanje domačih proizvajalcev s proizvajalci iz tretjih držav. V carinski tarifi ES je podlaga za dajatve, ki so pri nastanku carinskega dolga zakonsko predpisane.

Z bazo TARIC upravljajo Evropska komisija, Generalna direkcija za davke in carine ter oddelek B5. Upravljalci TARIC so odgovorni za pravilno in ažurno vzdrževanje zbirke podatkov. Vsebina TARIC je na voljo javnosti, zasebnim gospodarskim subjektom, trgovskim oz. gospodarskim združenjem, dostopna pa je preko dnevno osvežene spletne strani TARIC.

TARIC vsebuje:

- nomenklaturu blaga z dodatnimi kodami,
- geografska območja,
- opombe,
- certifikate,
- zakonodajo,
- ukrepe, ki so razdeljeni v skupine:
  - uvozne in izvozne prepovedi,
  - pogoji za sprostitev blaga v prost promet,
  - protidumpinški in kompenzacijski ukrepi,
  - izvozna nadomestila,
  - dodatne dajatve na sladkor in moko,
  - enotne vrednosti in
  - nadzorstvo.

TARIC nam nudi informacije o veljavnih predpisih. Relevantnost pridobljene informacije je izredno pomembna, saj mora biti blago pravilno uvrščeno v kombinirano nomenklaturu, prav tako mora biti pravilno določeno preferencialno poreklo.

TARIC Uvoz/Izvoz

Nomenklatura | Uvoz/Izvoz | Meursing | Uredbe | Protidamping/Izravnalne dajatve | Računsko - kontrolni modul | Trendi tarifnih kvot

Oznaka TARIC: 3908 90 00 90 [Nomenklatura](#) Valuta (Dajatve): EUR [Tečaj](#)

Država: RU Ruska federacija(RU) Uvoz: Izvoz:

Datum: 02.11.2010 Dodatna oznaka:

Veljavnost	01.01.1972 -	Posebna merska enota		Meursing
Opomba		Produktna- Skupina	Poseben spodbujevalni dogovor - delovnopravne pravice (SSP), Statistične informacije (Uredb. Priloga A)	

Števille ukrepov:5	Država(e)	Dajatve	Pogoj	Dodatna oznaka
Carina za tretje države	TOUT	0,00000%		2500
Carina za tretje države	TOUT	6,50000%		2501
Tarifna opustitev zračne plovnosti	TOUT	0,00000%(CD333) glej pogoj(P)	P	
Tarifna preferenca	SPGL**	2,20000%(TMS47)		
Davek na dodano vrednost (nacionalni)	TOUT	glej pogoj(P)	P	

**Iz skupine držav SPGL so naslednje države izključene za namen uporabe ukrepa Tarifna preferenca : CN.

Slika 1: Primer uporabe aplikacije TARIC, (Vir: <http://taric-curs.gov.si/itaric/Proq01.jsp>)

Na navedeni spletni strani Carinske uprave RS je tudi računski modul, s katerim izračunamo dajatve, ki jih je treba plačati. Računski modul nas opozarja na pogoje pri uvozu blaga, kot npr. predložitev zahtevanih certifikatov ali druge zahteve za uvoz blaga. Računski modul aplikacije TARIC je povezan z deklaracijskim delom carinskega informacijskega sistema RS tako, da je omogočena avtomatska kontrola pravilnosti izpolnjevanja EUR, prav tako nam omogoča tudi pravilnost izračuna dajatev v polju 47.

TARIC Računsko - kontrolni modul

Nomenklatura | Uvoz/Izvoz | Meursing | Uredbe | Protidamping/Izravnalne dajatve | Računsko - kontrolni modul | Trendi tarifnih kvot

Valuta (Dajatve): EUR [Tečaj](#)

A 02.11.2010 Datum 31/III [Opis blaga](#)

33/I 39089000 33/II 90 33/III 33/IV 33/V Tarifna oznaka

34 RU Šifra države porekla 36 100 Ugodnosti 37 4000 37/II Postopek 39 kvota
Ruska federacija(RU)

38 20000 Neto masa v kg 41 Posebna merska enota

44 (3CV01) [Posebni zaznamki, potrdila, dovoljenja](#)

Slika 2: Primer računalniškega modula, (Vir: <http://taric-curs.gov.si>)

Kadar se v EU pojavi problem različnega uvrščanje istega blaga, se o stališču posameznih držav članic soočijo v Odboru za nomenklaturu. Rezultat razprave je uredba, ki določa, kako se uvršča določeno blago. Uredba je za carinske organe držav članic Skupnosti zavezujoča. Uredbe so objavljene v UL EU serije I. (ISI 2008, str. 5).

Na spodnji sliki je prikazan primer uredbe.

L 106/8

SL

Uradni list Evropske unije

27.4.2005

PRILOGA

Opis blaga	Uvrstitev (oznaka KN)	Utemeljitev
(1)	(2)	(3)
1. Avdiofrekvenčni ojačevalnik, opremljen z dekodiranjem digitalnega zvoka, procesorjem digitalnega zvoka za večkanalni zvočni učinek (prostorski zvok) in vezjem za sinhronizacijo slike in zvoka.	8518 40 99	Uvrstitev je določena s splošnima praviloma 1 in 6 za razlago kombinirane nomenklature in z besedilom oznak KN 8518, 8518 40 in 8518 40 99.

Slika 3: Primer uredbe, (Vir: UL EU, 2005)

2.1.2 Poreklo blaga

Poreklo blaga je gospodarska nacionalnost blaga in je eden od treh osnovnih elementov, ki vplivajo na višino carinskega dolga ob uvozu na carinsko obravnavo (Strle 2005, str. 2). Poreklo blaga je instrumentarij, ki se je v preteklosti uporabljal za vodenje trgovinske politike v mednarodni menjavi, danes pa pomen instrumentarija presega ta okvir. Poreklo blaga ne služi kot orodje za vodenje ekonomske politike, pač pa mednarodne politike v širšem smislu (Strle 2008, str. 8). Področje porekla blaga je zato občutljivo in kompleksno.

Navodilo o poenostavljenem postopku potrjevanja porekla blaga je izdala Carinska uprava Republike Slovenije na podlagi 11. Člena Zakona o carinski službi (UL RS, št. 56/99, 57/04). To navodilo določa izdajanje dovoljenj za poenostavljeno potrjevanje porekla blaga in dodelitev statusa pooblaščenega izvoznika.

Pravna podlaga, ki omogoča poenostavitve pri postopku potrjevanja porekla je v naslednjih predpisih:

- Zakon o carinski službi (UL RS, št. 56/99),
- Zakon o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti (UL RS, št. 25/2004) z vsemi spremembami,
- Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92, sprejeta 12. 10. 1992, govori o carinskem zakoniku Skupnosti (UL I 302, 19.10.1992) z vsemi spremembami; 27. člen,
- Uredba Sveta (ES) št. 1207/01, sprejeta 11. 06. 2001, govori o postopkih za olajšanje izdajanja potrdil o gibanju blaga EUR 1 izdelava izjav na računih in obrazcev EUR 2 ter izdaje nekaterih dovoljenj za pooblaščenega izvoznika v skladu z določbami, ki urejajo preferencialno trgovino med Evropsko skupnostjo in nekaterimi državami ter o razveljavitvi uredbe (EGS) št. 3351/83 (UL L 165, 21.6.2001) z naslednjimi spremembami:

- popravek uredbe Sveta št. 1207/2001 UL L 170, 29.6.2002),
- uredba Sveta (ES) št. 1617/20006, sprejet 24. 10. 2006, o spremembah Uredbe (ES) št. 1207/2001 zaradi posledice,
- uredba Sveta (ES) št. 75/2008, sprejet 28. 01. 2008, o spremembah uredbe (ES) ŠT. 1207/2001 o postopkih za olajšanje izdajanja Potrdilo o gibanju blaga EUR 1, izdelave izjav na računih in obrazcev EUR 2 ter izdaje nekaterih dovoljenj za pooblaščenega izvoznika v skladu z določbami, ki urejajo preferencialno trgovino med evropsko skupnostjo in nekaterimi državami (UL 24, 29.1.2008).

Poenostavljeni postopek potrjevanja porekla blaga se lahko uporablja za blago s poreklom pri izvozu v države oziroma v skupine držav, s katerimi je EU uveljavila ustrezne mednarodne sporazume oziroma avtonomne preferencialne ureditve. Poenostavljeni postopek potrjevanja porekla blaga je predviden in urejen v protokolih o poreklu blaga z zadevnim prostotrgovinskim sporazumom ali zakonodaji Skupnosti glede avtonomnih preferencialnih ureditev ter se izvaja v skladu s primarno zakonodajo Skupnosti (UL 302, 19.10.1992)

Podjetje mora kot izvoznik v ta namen pridobiti status pooblaščenega pošiljatelja. Je oseba, ki mu carinski organi izdajo dovoljenje za izvajanje tranzitnih operacij in odpremi blaga brez predložitve blaga ter tranzitne deklaracije pri uradu odhoda. Pooblaščen pošiljatelj postane glavni zavezanec. Izpolnjevati mora splošne pogoje za izdajo dovoljenja in imeti dovoljenje za uporabo skupnega zavarovanja ali opustitev zavarovanja. Pooblaščen pošiljatelj vlaga tranzitne deklaracije carinskim organom z računalniško izmenjavo podatkov – NCTS⁸.

V primeru uvoznih postopkov pa podjetje dobi status pooblaščenega prejemnika. Pridobi ga lahko oseba, ki mu carinski organi prepustijo blago iz skupnostnega tranzitnega postopka. Tako lahko »razpolaga« z blagom v svojih prostorih, ne da bi moral blago in dokumente predložiti namembnemu organu. Prav tako mora oseba za pridobitev dovoljenja izpolnjevati splošne pogoje ter s carinskimi organi komunicira z NCTS.

2.1.3 Preferencialno poreklo blaga

Preferenca pomeni prednost oz. ugodnost, torej dajanje carinskih preferenc določeni državi. Da je blago ob uvozu v katero koli od držav deležno carinskih ugodnosti (preferencialov), morajo biti izpolnjeni trije pogoji:

- blago mora imeti status proizvoda s poreklom iz določenega sporazuma;
- izpolnjeno mora biti pravilo o direktnem prevozu (blago mora biti pripeljano po najkrajši poti od proizvajalca do prejemnika);
- poreklo mora biti potrjeno s pisnim dokazilom o poreklu, ki je predvideno v pravilih o administrativnem sodelovanju in so del vsakega protokola o poreklu.

---

⁸ *New Computerised Transit System-računalniški sistem v podporo tranzitnemu postopku*

Glede na prvi pogoj se poreklo blaga določa na podlagi dveh osnovnih kriterijev, ki sta določena s Carinskim zakonom:

- za blago iz določene države se šteje v tej državi v celoti pridobljeno ali izdelano blago ali
- v tej državi zadosti predelano blago.

Za zadosti predelano blago v določeni državi se šteje tisto blago, če je bila izvršena zadnja bistvena ekonomsko upravičena predelava ali obdelava. V 13. členu CZ so navedeni izdelki, za katere se predvideva, da so v celoti pridobljeni ali izdelani v določeni državi.

O preferencialnem poreklu blaga govorimo v primerih, ko mednarodna pogodba ureja preferencialne carinske režime. Običajno so s protokolom k tej pogodbi določena tudi merila za pridobitev porekla blaga. Preferencialno poreklo blaga je lahko določeno z merili za pridobitev porekla blaga ali z mednarodno pogodbo oziroma sporazumom o prosti trgovini med dvema ali več državami (FTA-Free Trade Agreement) in na podlagi nacionalni predpisov države dajalke ugodnosti oziroma preferencialnih shem (GSP-Government Security Program).

Poznamo sledečih pet sklopov preferencialnih pravil o poreklu blaga (Finžgar 2005, str. 78):

- sistem panevropske kumulacije – EFTA in EEA;
- stabilizacijsko-pridružitveni sporazumi z zahodno balkanskimi državami – Makedonija in Hrvaška;
- sporazumi s sredozemskimi državami (PAN-EURO-MED);
- posamezni posebni sporazumi z Južno Afriko, Mehiko, Čilom, Andoro, Ferskimi otoki ter ACP-jem;
- enostransko priznavanje ugodnosti: OCT-Prekomorske države in teritoriji, GSP-178 držav v okviru splošne sheme preferencialov, 20 bivših kolonij, države zahodnega Balkana – Albanija, BiH, Srbija, Črna Gora, Hrvaška in Makedonija.

2.1.4 Nepreferencialno poreklo

O nepreferencialnem poreklu blaga govorimo v primeru samostojnih ukrepov trgovinske politike Slovenije. Za ugotavljanje porekla blaga se uporabljajo pravila določena v 12. do 14. členu carinskega zakonika in uredbi vlade, ki jo je izdala na podlagi CZ. 12. Člen CZ pravi, da se kot blago s poreklom iz določene države šteje:

- blago, ki je v tej državi v celoti pridobljeno ali proizvedeno oziroma
- da je blago v tej državi zadosti predelano.

Nepreferencialna pravila o poreklu so okvirno opredeljena s Kjotskim sporazumom, ki je bil sprejet leta 1997 z namenom, da bi določene države omejile emisije toplogrednih plinov in so uvedena z namenom:

- doseči enotno uporabo instrumentov komercialne politike, (npr. protidumpinških ukrepov, nepreferencialnih količinskih omejitev, različnih zaščitnih ukrepov);
- za potrebe statistike;
- za potrebe označevanja blaga z napisom Made in...«.

Z namenom harmonizacije nepreferencialnih pravil o poreklu blaga sta bila pod okriljem Svetovne trgovinske organizacije WTO (World Trade Organization) ustanovljena dva odbora: tehnični odbor pri svetovni carinski organizaciji (WCO-World Custom Organization) in odbor za pravila o poreklu pri WTO. Njun cilj je oblikovati enotna pravila, ki jih bodo uporabljale vse države članice WTO-ja pri trgovanju z državami, s katerimi ne bodo imele sklenjenih preferencialnih sporazumov (Strle, 1998, str. 5). Nepreferencialna pravila o poreklu blaga se uporabljajo z netarifnimi pravili takrat, kadar za neko blago veljajo:

- količinske omejitve (npr. tekstil),
- tarifne kvote,
- antidumpinški ukrepi,
- nadzorni in zaščitni ukrepi,
- označevanje in zaznamovanje porekla,
- javni razpisi ali
- kmetijska nadomestila.

Pridobitev nepreferencialnega porekla ne omogoča uvoza po ugodnih preferencialnih carinskih stopnjah, pač pa je ugotavljanje nepreferencialnega porekla blaga potrebno zaradi:

- uporabe carinske tarife;
- uporabe drugih ukrepov trgovinske politike, določenih v zvezi s trgovino posameznih vrst blaga;
- priprave in izdaje nepreferencialnih potrdil o poreklu;
- v povezavi z različnimi zakonskimi področji (javna naročila projekti Evropskega sklada za razvoj, izvajanje resolucij varnostnega sveta Organizacije združenih narodov v zvezi z embargom zoper določeno državo);
- trgovske statistike itd.

2.2 Carinsko poslovanje v EU

Cilj zunanjetrgovinske politike članic EU je zaščititi svoje interese in izvajanje zunanjetrgovinske politike na celotnem ozemlju skupnosti po enotnih načelih za države članice in prav tako za tretje države (Šenk - Ileršič, 2009, str. 37). V pristojnosti Skupnosti je priprava carinskih predpisov, za njihovo izvajanje pa so odgovorne članice skupnosti.

Po vstopu Slovenije v EU je za pripravo carinskih predpisov pristojna Evropska skupnost, za ustrezno izvajanje le-teh pa so odgovorne države članice. Za praktično izvedbo pa je v Sloveniji odgovorna carinska služba, ki jo v naši državi izvaja Carinska

uprava Republike Slovenije (v nadaljevanju CURS) in deluje kot upravni organ v okviru Ministrstva za finance.

Carinsko upravo sestavljajo:

- generalni carinski urad;
- carinski uradi, ki so bili kot območne organizacijske enote ustanovljeni za posamezno območje;
- izpostave kot notranje organizacijske enote carinskih uradov.

Naloge slovenske carinske službe so:

- opravljanje nadzora nad zakonitostjo, pravočasnostjo ter pravilnostjo izpolnjevanja obveznosti, ki so določene s carinskimi in drugimi predpisi;
- opravljanje carinskega in trošarinskega nadzora nad blagom ter opravljanje carinjenja blaga;
- opravljanje nadzora nad prijavo vnosa in iznosa domačih in tujih plačilnih sredstev;
- kontrola vnosa, iznosa in tranzita blaga, za katero so predpisani posebni ukrepi zaradi interesov varnosti, varovanja zdravja in življenja ljudi, živali ter rastlin,
- pobiranje uvoznih in izvoznih ter drugih dajatev;
- zbiranje statističnih podatkov o blagovni menjavi med državami članicami (Intrastat);
- izvajanje ukrepov zunanjetrgovinske in skupne kmetijske politike EU;
- izvajanje predpisov Evropske unije in mednarodnih pogodb z delovnega področja držav članic EU-ja in drugih držav, mednarodnimi organizacijami in strokovnimi združenji s področja carinskega in trošarinskega sistema.

S pravilnim izvrševanjem teh nalog organi carinske službe zagotavljajo, da se na carinskem območju EU-ja:

- ustvarjajo enaki pogoji trgovanja in drugih gospodarskih dejavnosti;
- enotno in pravilno uporabljajo carinski predpisi;
- učinkovito kontrolira zunanjetrgovinski promet;
- opravlja varen in okolju prijazen promet blaga;
- preko meje opravlja hiter pretok blaga, potnikov in prevoznih sredstev.

Usklajeno delovanje vseh carinskih uprav držav članic EU je pogoj za enotno carinsko območje Skupnosti. Skupno poslanstvo carinskih uprav držav članic EU je usmeritev k istim ciljem in vrednotam, ki so zapisani v splošnih določbah CZ.

Carinska uprava RS se tako kot ostale carinske uprave držav članic EU prizadeva tako za varovanje družbe kot za olajševanje mednarodnega trgovanja.

Največji poudarki so :

- skrb za varnost in zaščito prebivalcev ter varovanje okolja;
- varovanje finančnih interesov Skupnosti in držav članic;
- podpiranju zakonite gospodarske dejavnosti in varovanje Skupnosti pred nezakonitim trgovanjem;
- prispevek k večji konkurenčnosti evropskega gospodarstva z uporabo sodobnih delovnih metod, podprtih z enostavno dostopnim elektronskim carinskim okoljem, z uporabo sistemskih kontrol, pooblaščenih gospodarskih subjektov in enotnega okna.

2.2.1 Carinski predpisi

Carinski predpisi so carinski zakonik in predpisi, sprejeti na ravni Skupnosti ali na nacionalni ravni za njegovo izvajanje: prvi stavek 1. člena CZ. Uporabljajo se enotno na celotnem območju Skupnosti razen, če ni drugače določeno z geografsko ali gospodarsko omejenimi mednarodnimi konvencijami.

Ustanovne članice Evropske gospodarske skupnosti so bile 01. 07. 1968 nasproti tretjim državam tako poenotene, so sprejele skupno carinsko tarifo, kar je zahtevalo poenotenje carinskih postopkov. Države so izdale skupno carinsko tarifo za celotno carinsko območje. Carine med državami članicam ni bilo več, izvajali so še samo carinski postopki.

Omenjene carinske predpise ureja Uredba št. 450/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o carinskem zakoniku Skupnosti, Ul. EU, L 145/1 z dne 4. junija 2008.

2.2.2 Carinska unija

Z uvedbo carinske unije so bile ukinjene carinske dajatve na notranjih mejah članic EU in vzpostavil se je enoten sistem uvoznih dajatev. S tem so se ukinile notranje meje med članicami. Leta 1968 je EU dokončno vzpostavila carinsko unijo.

Prvih šest članic je leta 1958 začelo izvajati dva paralelna procesa konvergence, in sicer:

- postopno odpravljanje carin pri medsebojnem trgovanju in
- postopno uvajanje skupne carinske tarife, ki se uporablja za uvoženo blago iz tretjih držav (TARIC). To je elektronska zbirka podatkov, v kateri so združeni vsi ukrepi, ki jih je treba izvajati ob uvozu oziroma izvozu blaga v ali iz EU. Določa tudi carinske stopnje glede na državo porekla ali državo izvoza ter ostale vrste dajatev, omejitve, prepovedi ter spodbude.

Skupna trgovinska politika temelji na enotnih načelih, zlasti glede tarifnih sprememb, sklepanja tarifnih in trgovinskih sporazumov, izenačenja liberalizacije, izvozne politike ter trgovinske obrambe v primeru dumpinga in subvencij (Vršaj 2002, str. 103).

Vse dobave in odpreme blaga za države članice ter pristopnice EU se štejejo za notranji promet, to pomeni, da blago menja lastništvo brez carinskih postopkov. Ta delež je kar velik, saj skupina Helios prejema približno 95 % surovin in teh držav. Promet blaga ni nadzorovan s carinsko deklaracijo, ampak ima Evropa inštitut Eurostat, ki neodvisno in celovito spremlja statistiko blagovne menjave v EU in tudi med posameznimi državami članicami.

Ob oblikovanju Evropske unije se je uvedel tudi Intrastat, ki predstavlja statistiko blagovne menjave med državami članicami EGS. Uveden je bil leta 1993 z nastankom skupnega evropskega trga.

Tako mora v Sloveniji vsaka oseba, ki ima enostranski promet večji od 120.000 € za prejeme blaga in 200.000 € za odpreme blaga, poročati Intrastatu obseg menjave v skladu z zahtevanimi statističnimi podatki:

- carinska tarifa,
- poreklo,
- država odpreme/dostave,
- pariteta,
- geografska lega,
- vrednost,
- statistična vrednost,
- vrst posla,
- neto teža,
- vrsta prevoznega sredstva.

Z vstopom Slovenije v EU je bila na mejnih prehodih z državami članicami ukinjena carinska kontrola in s tem tudi carinski vir podatkov, ki jih je SURS sprejemal preko carinski deklaracij. Vsaka država članica mora v skladu z Evropsko zakonodajo o statistiki blagovne menjave med državami članicami (Uredba (ES) št. 638/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ter uredba komisije (ES) št. 1982/2004) dolžna vzpostaviti in izvajati Intrastat ter mesečno posredovati statističnemu uradu EU (Eurostatu).

Tako Statistični urad z Intrastatom pridobil pomemben vir podatkov o blagovni menjavi med RS in državami članicami EU. Blagovna menjave med Slovenijo in EU predstavlja od 70 do 80 % prometa.

2.2.3 Nastajanje skupne zunanje trgovinske politike

Proces postopnega prenosa kompetenc se je začel izvajati leta 1968 za carinske zadeve od držav članic na Skupnost. Če se so se želeli izogniti deformacijam, nelojalni konkurenci ali neenaki obravnavi udeležencev na trgu, je bilo treba oblikovati in sprejeti zakone na ravni Skupnosti. Tako Uredba Komisije št. 648/05 uvaja številne ukrepe, ki zaostrejuje varnostne zahteve pri uvozi in izvozu blaga. Uvajajo se kontrole za zunanjih mejah EU, za katere veljajo enaka merila v celotni Skupnosti. Zavezanci za poročanje v Intrastatu so gospodarski subjekti in so vključeni v poročanje, če:

- izvajajo blagovno trgovanje z gospodarskimi subjekti v drugih članicah EU in so zavezanci za DDV;
- je skupna vrednost njihovih nakupov v državah članicah 85.000 € letno in 200.000 € letno za odpreme blaga – vključitveni prag.

Gospodarski subjekt mora poročati samo za tisti pretok blaga, ki je presegel vključitveni prag. Obveznost poročanja traja najmanj eno poročevalsko leto oz. eno leto od pisnega poročila o prenehanju obveznosti poročanja.

Podatki Intrastat se zbirajo z mesečnim statističnim obrazcem. Podatke je treba carinskemu uradu v Novi Gorici dostaviti do 15. v mesecu, in sicer za pretekli mesec ([http://www. Intrastat.porocila.blogspot.com](http://www.Intrastat.porocila.blogspot.com)).

2.3 Carinsko poslovanje s tretjimi državami

Pri poslovanju s tretjimi državami so se članice EU s pogodbo o ustanovitvi EGS (rimska pogodba) zavezale, da bodo ravnale v skladu z naslednjimi določili:

- uvedba skupne carinske tarife do tretjih držav;
- uvedba carinskih kontingentov;
- uporaba kvantitativnih trgovinskih omejitev (ukinitve veljalo le med članicami, ne pa s tretjimi državami);
- pridružitve čezmorskih držav;
- koordinacija trgovinske politike (članice ne smejo sklepati novih pogodb individualno);
- možnost posebnih ukrepov pri premagovanju plačilnobilančnih težav.

Carinska unija je bila z izjemo nekaterih cenovno občutljivih proizvodov dosežena 1. julija 1968. Od takrat morajo nove članice, ki vstopajo v Unijo, odpraviti carine na notranjem trgu in prilagoditi svoje carinske stopnje do tretjih držav.

V vseh državah Evropske unije se za podporo tranzitnemu postopku uporablja računalniški sistem t.i. NTCS (New Computerised Transit System), v katerega se obvezno vlaga elektronska carinska deklaracija. S tem se poenostavlja postopek prevoza blaga v EU in s tretjimi državami. Tranzit blaga pomeni prevoz blaga, ki je pod carinskim nadzorom.

2.3.1 Ekstrastat

Ekstrastat je statistika blagovne menjave med članicami EU in tretjimi državami. Podatki se pridobijo na podlagi carinske deklaracije oziroma ECL,⁹ ki spremlja blago pri prehodu državne meje in je hkrati osnova za elektronsko carinjenje. S pomočjo te listine se blago sprošča v prost promet – uvoz ali izvoz. Avtomatiziran izvozni sistem – AES (Automatic Export System) je projekt, ki ga vodi Evropska komisija.

---

⁹ *Enotna carinska listina*

AES temelji na izmenjavi elektronskih sporočil med:

- carinskimi uradi izvoza, to so uradi, kjer se vloži deklaracija za izvoženo blago in
- carinskimi uradi izstopa, to so uradi, kjer blago dejansko izstopi iz carinskega območja Skupnosti, ter med ostalimi udeleženci – carin0, podjetji in državnimi organi.

Namen sistema AES je zagotoviti učinkovit ter enostaven sistem evidentiranja in nadzora izvoznih postopkov.

2.4 Pogoji poslovanja hišnega carinjenja RIP

Da bi poenostavili poslovanje, se je 01. 01. 2007 začelo uvajati brezpapirno poslovanje. S tem se je uvedel tudi elektronski podpis v vseh različnih postopkih. Elektronsko poslovanje je eden glavnih ciljev EU na carinskem področju. Tudi podjetja, ki so se težko odločila za poenostavitve, so se morala zaradi zakonodaje vključiti v novo poslovanje (Košir 2007, str. 5).

Da podjetje pridobi dovoljenje za izvedbo hišnega carinjenja pri svojem poslovanju – to je pri uvozi in izvozu blaga, mora izpolnjevati določene pogoje. Uporaba RIP sistema v poenostavljenem postopku deklariranja blaga na podlagi knjigovodskih vpisov je nadgradnja fizične izvedbe knjigovodskih vpisov in dovoljuje predložitev dopolnilne deklaracije v obliki seznama.

2.4.1 Poslovanje pri uvozu

V skladu s členom 76/1/b Carinskega zakona mora podjetje pri uvozu imeti:

- status pooblaščenega prejemnika in mora najprej izpolniti zahteve iz tranzitnega postopka. Imetnik dovoljenja mora zagotoviti sledljivost med tranzitnim postopkom – tranzitno deklaracijo in vpisom v evidence.

2.4.2 Obračunavanje carinskega dolga pri poenostavljenih carinskih postopkih

Podjetje mora obračun carinskega dolga v skladu s CZ oziroma po navodilih Generalne carinske uprave (v nadaljevanju GCU), ki so navedeni v registru splošnih aktov carinske službe – Navodila, priloga št. 4, vložiti na zahtevanem obrazcu. Formular mora vsebovati podatke, ki jih zahtevajo omenjena navodila.

Navodila se uporabljajo pri carinjenju za vse carinske postopke in ponovni izvoz, kadar je carinska deklaracija vložena v slovenski informacijski sistem po elektronski poti z elektronskim podpisom. Pravne podlage so v naslednjih predpisih:

- 76/1/c člen Uredbe Sveta, št. 2913/92, o Carinskem zakoniku skupnosti (UL 302, 19.10.1992), vključno z vsemi spremembami.
- 253. do 289 člen Uredbe Komisije, št. 2454/93, o določbah za izvajanje, uredba Sveta, št. 2913/92, o Carinskem zakoniku Skupnosti (Ul. 253, 11.10.1993), vključno z vsemi spremembami;

- 36. člen Zakona o izvajanju carinskih predpisov Evropske skupnosti (Ul. RS, št. 25/04), vključno z vsemi spremembami.

Spremenjen izvozni postopek prinašajo spremembe izvedbene uredbe 2454/93. Že s tem se carinskim organom omogoča boljši nadzor nad poslovanji podjetij, izvoznikom pa ponuja bolj pregledno in enostavno poslovanje. Carinski zakonik omogoča poenostavitve pri izvajanju formalnosti v carinskih postopkih. Te poenostavitve so se v praksi za vse udeležence izkazale kot izredno učinkovite, saj omogočajo hitrejšo izvedbo carinskega postopka in hitrejši prevzem blaga v podjetjih.

2.5 Dokumenti in postopki

Kontrolni sistem (ECS)¹⁰ je sestavni del sistema Evropske skupnosti in je nov elektronski sistem za evidentiranje ter nadzor izvoza blaga s carinskega območja Skupnosti.

ECS (Export Control System) preprosto pomeni računalniško spremljanje pošiljke od trenutka izvoznega carinjenja do izstopa blaga, pri tem pride do povratnega sporočila oz. potrditve izstopa. Tu se vzpostavi komunikacija med carinskima uradoma, ki sta vključena v izvozni postopek. Ta komunikacija poteka prek carinske izpostave izvoznika glede na njegov sedež (ISI 2008, str. 1). Uporaba ECS je obvezna za vse države članice Skupnosti.

SIAES (Slovenian's Automated Export System), avtomatizirani izvozni postopek, nam omogoča: izdajo elektronskega izvoznega dokumenta, nadzor nad izvozom, analizo tveganja, izmenjavo podatkov z drugimi organi oz. s tretjimi državami.

2.5.1 Prepustitev blaga v izvoz

S prepustitvijo blaga v izvozni postopek se izvoz pri uradu zaključi. Pomembno je, s kakšnim transportnim sredstvom bo blago zapustilo Skupnost: cestni, železniški, letalski ali ladijski promet oziroma poštna pošiljka. S tem se AIP zaključi in vključi v enega od predvidenih ukrepov carinskega nadzora, ki zagotavlja nadzor nad izstopom blaga.

Postopek pri izstopnem carinskem uradu na meji je druga faza izvoznega postopka. Izstopni carinski organ v skladu s 793 členom Uredbe določa, kaj je izstopni carinski organ in kdaj izstopni carinski organ potrdi izstop. Izstopni carinski organ je zadnji carinski organ, kjer blago zapusti carinsko območje Skupnosti.

2.5.2 Poenostavljeni postopek deklariranja blaga pri izvozu in uvozu

Za navedeni postopek je značilno, da se upravlja na mejnem prehodu in se uporablja pri uvozu oz. izvozu blaga. Carinski organ blago evidentira na podlagi fakture in podjetje le-to vpiše v svojo evidenco. Ta postopek se uporablja pri uvozu oz. izvozu

---

¹⁰ *Export Control Sistem*

enostavnega blaga. Na koncu meseca se pripravi dopolnilna deklaracija za vse izvoze in uvoze. Nadzorni carinski organ s pomočjo Carinske informacijskega sistema (v nadaljevanju CIS) nadzira pravilnost podatkov. CIS je skupni avtomatiziran carinski sistem, ki s hitrim širjenjem informacij pomaga preprečevati hude kršitve nacionalnih zakonov tako, da se poveča učinkovitost sodelovanja med državami članicami pri izvajanju nadzornih postopkov.

2.5.3 Deklariranje blaga na podlagi knjigovodskih vpisov

Je najbolj razširjena poenostavitev in se uporablja za izvoz ter uvoz blaga. Imetniku dovoljenja omogoča, da blago prepusti v določene prostore podjetja ali na druga mesta, ki jih odobri nadzorni carinski organ. Tako se pri izvozu blaga pošiljka odpošlje direktno na mejni prehod ter pri uvozu blaga pošiljka pride v podjetje direktno z mejnega prehoda. To se opravi z 3ECL obrazcem oziroma s fakturo, ki vsebuje žig priznanega izvoznika. Do 10. dneva v mesecu podjetje vloži dopolnilno deklaracijo za vse opravljene izvoze in uvoze v preteklem mesecu. Večinoma pa velika podjetja uporabljajo brezpapirno poslovanje, ki ima veliko prednost pri izvedbi carinskih postopkov.

2.5.4 Poenostavitev tranzitnega postopka

Pri tem postopku podjetje odpremlja blago samostojno, torej brez posredovanja carinskih organov. Pri pridobitvi dovoljenja za poenostavljene postopke lahko podjetje izvaja sledeče carinske postopke:

- sprostitev blaga v prost promet, kar pomeni, da namembni carinski organ izda dovoljenje za sprostitev blaga v prost promet osebi, ki želi sproščati blago, prispelo v poenostavljenem postopku, pri namembnem carinskem organu ali na mestih, ki jih določi carinski organ. Ko blago prispe, mora imetnik dovoljenja obvestiti pristojni carinski organ o prispetju na način, ki je naveden na dovoljenju. Pred sprostitvijo blaga v prost promet je treba pošiljko vpisati v evidenco knjigovodskih vpisov;
- ponovni uvoz sprostitve blaga v prost promet.

Za potrebe deklariranja blaga na podlagi knjigovodskih vpisov pri ponovnem uvozu in sprostitev blaga v prost promet se uporabljajo določbe, ki veljajo za deklariranje blaga na podlagi knjigovodskih vpisov:

- tranzitni postopek blaga, ki nima statusa skupnostnega blaga (carinsko blago);
- tranzitni postopek skupnostnega blaga – to je za blago, proizvedeno v Skupnosti ali blago iz tretjih držav, ki je v Skupnosti sproščeno v prost promet;
- tranzitni postopek, v katerem pošiljko predstavljata skupnostno in neskupnostno blago.

Spremenjen sistem izvajanja hišnega carinjenja pri izvozu je poleg same uvedbe SIAES-ECS povezan z Uredbo Komisije (ES) št. 1875/2006, sprejete 8. decembra 2006, o spremembi uredbe (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti. Z omenjeno uredbo je bil nadomeščen člen 285 in dodan člen 285a. Člena določata

obveznosti priznanih izvoznikov glede obveščanja o odstranitvi blaga in obveznosti vložitve poenostavljene/dopolnilne deklaracije.

285. člen izvedbene uredbe določa, da mora priznani izvoznik pred odstranitvijo blaga o tem obvestiti nadzorni carinski urad tako, da vloži poenostavljeno izvozno deklaracijo in predloži carinskim organom na voljo vse dokumente, ki se zahtevajo pri izvozu blaga. Določa tudi, da priznani izvoznik namesto poenostavljene izvozne deklaracije vloži popolno izvozno deklaracijo. V tem primeru se opusti zahteva po dopolnilni deklaraciji.

285.a člen določa, da se obveznosti priznanega izvoznika lahko oprostijo, če pristojni carinski urad obvesti o vsaki odstranitvi in blago vpiše v svoje evidence in carinskim organom pred odstranitvijo blaga predloži ali da na voljo vse podatke, ki se jim zdijo potrebni za učinkovito analizo tveganja.

Od 01. 07. 2007 velja spremenjen sistem izvajanja hišnega carinjenja pri izvozu. Priznani izvoznik posreduje elektronsko sporočilo – to je elektronsko deklaracijo v skladu z 285. členom IU, s katerim pristojni carinski organ obvesti o nameravani odpremi blaga v izbrani izvozni postopek.

2.5.5 Poenostavljena deklaracija

- Začetna poenostavljena deklaracija – podatki iz 30A (tabela 6 uredbe komisije (ES) št. 1875/2006);
- predvidevati možnost, da se vloži popolna izvozna deklaracija;
- deklaracija je podpisana s kvalificiranim digitalnim potrdilom;
- treba je zagotoviti, da bo sistem prepoznal deklaracijo 30A že kot popolno.

2.6 Pojem hišnega carinjenja in računalniška izmenjava podatkov

Hišno carinjenje pomeni, da se carinjenje izvaja na področju podjetja oz. v prostorih, ki jih v dovoljenju potrdi nadzorni carinski organ. Podjetja se odločajo za uvedbo hišnega carinjenja, ker omogoča hitrejši pretok blaga znotraj podjetja in servisiranje kupcev. Deklariranje na podlagi knjigovodskih vpisov se omogoči pravni osebi, ki vloži zahtevek za opravljanje postopka carinjenja v njegovih prostorih na podlagi odobritve carinskega organa. Pravna oseba mora za začetek postopka vložiti zahtevek, kjer mora opredeliti:

- način vodenja evidence,
- nadzorni carinski organ,
- vrsto blaga,
- pogostost uvedbe v postopek,
- obliko dopolnilne carinske deklaracije.

2.7 Pomen klavzul Incoterms

Uporaba transportnih klavzul v mednarodnem poslovanju in v kupoprodajnem odnosu med poslovnimi partnerji je zelo pomembna. Z njimi se določa:

- kraj in čas izročitve blaga,
- kraj in čas prehoda nevarnosti,
- kraj in čas prehoda stroškov.

Od njihove najustreznejše uporabe je odvisna uspešna izvedba posla, ampak v praksi se na žalost večkrat izkaže, da vsi udeleženci v določenem poslu ne zavedajo povsem, kaj pomeni pravilna uporaba navedenih klavzul. Le-te so zbrane v zbirki mednarodnih komercialnih izrazov (International Commercial Terms – INCOTERMS). Zadnja verzija je bila izdana leta 2000 in je za različne pogodbene stranke zelo pomembna. Nanašajo se na odnos med kupcem in prodajalcem po kupo-prodajni pogodbi. Klavzule veljajo za odpremo blaga na tuji trg, uporabljajo pa se tudi pri domači prodaji. Vplivajo na carinsko in davčno osnovo ter poreklo blaga. Incoterms je registrirana blagovna znamka International Chamber of Commerce (ICC) –The World Business Organization. Gospodarska zbornica Slovenije je izključna imetnica licence ICC za prevod v slovenski jezik, izdajanje in distribucijo Incoterms 2010.

Incoterms so trgovinske klavzule, ki se uporabljajo pri prodaji blaga in določajo pravice ter obveznosti strank pri izdaji in dobavi prodanega blaga. Pravila Incoterms določajo obveznosti pogodbenih strank pri dobavi, carinjenju, dolžnost sklenitve zavarovalne oziroma prevozne pogodbe, stroškov, ki so vezani na dobavo blaga, prehod nevarnosti in načine prevoza blaga, pri katerih se posamezne klavzule uporabljajo. S podrobnejšo razlago klavzul se izognemo negotovosti glede različnih razlag klavzul v posameznih državah.

Z januarjem 2011 so začela veljati prenovljena pravila Incoterms 2010, ki so nadomestila dosedanja, sprejeta leta 2000.

3 PREDSTAVITEV DRUŽBE HELIOS TBLUS

Helios TBLUS je vodilni proizvajalec premazov v jugovzhodni Evropi s približno 2.600 zaposlenimi v več kot 30 podjetjih v 17 državah. Sedež podjetja Helios, tovarne barv, lakov in umetnih smol, d.o.o., je v Domžalah. Dejavnosti podjetja so:

- proizvodnja in prodaja sledečih programov:
  - umetnih smol,
  - premazov za široko potrošnjo in gradbeništvo,
  - avtoreparaturnih premazov,
  - posebnih premazov za zaščito kovin,
  - premazov za lesno industrijo,

- materialov za horizontalno cestno signalizacijo,
- praškastih premazov.

- podjetniško in poslovno svetovanje,
- dejavnost holdingov,
- proizvodnja kritnih barv, lakov in podobnih premazov, tiskarskih barv in kitov,
- proizvodnja praškastih premazov in umetnih smol,
- trgovina na drobno z barvami, laki in drugimi kemičnimi sredstvi,
- trgovina na debelo s kemičnimi izdelki,
- proizvodnja škroba in škrobnih izdelkov,
- proizvodnja lepil za široko porabo in industrijo in obrt (Vir: Poslovník kakovosti, 2010).

Čisti prihodki od prodaje znašajo približno 300.000.000 € letno od prodanih 163.000 ton izdelkov.

3.1 Poslanstvo in vizija podjetja

Vizija podjetja temelji na razvoju okolju prijaznih izdelkov, operativni odličnosti in ekonomski učinkovitosti celotnega programskega spleta. Podjetje stremi k uvrstitvi med prvih deset vodilnih izdelovalcev barv in lakov v Evropi.

Osrednje poslanstvo podjetja zajema:

- razvoj in trženje naprednih, kupcem prilagojenih rešitev in kakovostnih izdelkov, ki polepšajo videz in podaljšajo uporabnost, skratka podjetje želi biti poslovno odlični in uspešni;
- ekonomsko rast uravnovežiti z izpolnjevanjem pričakovanj vseh udeležencev: lastnikov, zaposlenih, poslovnih partnerjev in okolja;
- odgovorno uporabljati razpoložljive vire tako, da varujemo okolje in da bo naše delovanje v korist današnjim in prihodnjim generacijam;
- biti ugledno podjetje, na katero bomo ponosni tako zaposleni kot naše ožje in širše družbeno okolje.

Temeljna izhodišča in cilji podjetja so:

- usmerjenost v trajnosten, z okoljem uravnotežen razvoj, ki ohranja ravnotežje med ekonomskimi, okoljskimi in socialnimi potrebami modernega sveta, ne da bi omejeval razvojne možnosti prihajajočih generacij;
- optimizirati poslovanje do največje možne mere;
- reducirati vse vrste stroškov in sprejeti potrebne ukrepe pri primarnih in podpornih dejavnostih;
- posebna pozornost je namenjena zagotavljanju ustreznega denarnega toka;
- posledice zmanjšane povpraševanja bomo poskušali omiliti z osvojitvijo novih kupcev na obstoječih in novih trgih;

- investicijska dejavnost bo še naprej omejena;
- velika pozornost je posvečena skrbi zavarovanja okolja in zdravja ljudi;
- pospeševanje programskega prestrukturiranja premazov v okolju prijazne premaze;
- optimizacija organizacije razvojno-raziskovalnih aktivnosti Skupine Helios;
- nadaljevanje specializacije proizvodnih linij (združevanje proizvodnih lokacij);
- zmanjševanje števila izdelkov in optimizacija števila blagovnih znamk;
- nadaljevanje standardizacije in unifikacije receptur;
- teženje k dvigu dodane vrednosti na zaposlenega in produktivnosti dela.

Strategija podjetja je osredotočena na proizvodnjo izbranih visokokakovostnih in okolju prijaznih industrijskih izdelkov iz programa premazov, praškastih premazov in smol, za tržne segmente kupcev s srednje visoko in z visoko dodano vrednostjo, na tržiščih Evropske skupnosti, jugovzhodne Evrope in nekdanje SZ.

Z integracijo v Skupino Helios se je naše podjetje usmerilo v prestrukturiranje. Z reorganizacijo kadrovskega potenciala in proizvodnih zmogljivosti delujemo v smeri programske, razvojne in proizvodne specializacije. Znotraj podjetja se povečuje učinkovitost poslovanja družbe, delujemo tudi v smeri ustvarjanja načrtovanih sinergičnih učinkov znotraj poslovne Skupine. Cilji v Skupini se dosegajo z optimalnim izkoriščanjem tehničnih kapacitet, z razvojno in prodajno usmeritvijo v segmente z visoko dodano vrednostjo in hitrejšim prilagajanjem zahtevam kupcev. S kakovostnimi proizvodi, bolj gospodarno izrabo človeških virov in izdelanih materialov povečujemo konkurenčnost naših programov.

Veliko pozornosti podjetje posveča skrbi za varovanje okolja in zdravja ljudi. V podjetju smo pridobili okoljsko dovoljenje v skladu z IPPC ¹¹ direktivo Evropske skupnosti .

Konkurenca na trgu je na vseh področjih iz leta v leto močnejša, prav tako to velja za področje proizvodnje barv, lakov in umetnih smol, ki ga pokriva naše podjetje. Prizadevamo si, da bi zahtevam naših strank čim bolj ugodili oz. da smo na močnem trgu konkurenčni s kvaliteto in ceno svojih izdelkov. Ker celotni svet strmi k uporabi ter izdelavi okolju prijaznih izdelkov, smo tudi v našem podjetju leta 1990 začeli s proizvodnjo praškastih premazov na vodni osnovi.

3.2 Oris razvoja

Začetek podjetja sega v leto 1832, ko je slikar in pleskar Hauptmann zmešal prvi lonček barve in položil temelje slovenskega barvarstva. Naziv Color, industrija sintetičnih smol, barv in lakov Medvode, je delovna organizacija dobila z registracijo 6. 6. 1952. Proizvodni program je na začetku obsegal predelavo olj, postopoma pa se je širil na proizvodnjo firmežev, oljnih barv in pred drugo svetovno vojno tudi na proizvodnjo nitro-celuloznih lakov. Z leti so se potrebe na trgu povečevale, z njim se je širila dejavnost podjetja, zgrajeni so bili novi obrati. Leta 1991 je bil zgrajen nov obrat

¹¹ Direktiva Sveta 96/61/ES o celovitem preprečevanju in nadzoru onesnaževanja

za proizvodnjo smol, 1992 je bil postavljen mešalni sistem za proizvodnjo premaznih sredstev. Leta 1997 je bilo podjetje organizirano kot delniška družba. V letu 2000 smo začeli s proizvodnjo praškastih premazov in leta 2004 vstopili v poslovno skupino Sava. Leta 2007 je Color postal del skupine Helios Domžale, januarja 2010 pa se je popolnoma priključil k Heliosu in od stare uspešne tovarne barv ostaja le še blagovna znamka.

Leta 1991 je podjetje Color veljalo za uspešno podjetje, ki je zaposlovalo 430 delavcev. Kljub močni konkurenci naše podjetje prodaja večino svojih izdelkov znotraj Evropske unije ter še vedno uspešno sodeluje s kupci iz držav nekdanje Jugoslavije. V strategiji razvoja je bilo predvideno širjenje mreže predstavništev še v druge države, s čimer bomo svoje izdelke še bolj približali tujim kupcem.

3.2.1 Priključitev skupini Helios

Podjetje Color d.d. se je tako leta 2007 vključilo v sistem Heliosa. Vključitev ni bistveno prispevala na proizvodne programe Colorja. Prednosti vključitve v sistem so sledeče:

- nakup surovin je zaradi dobre bonitete Heliosa cenejša;
- sinergija je bila prisotna tudi pri združevanju ostalih drugih funkcij v podjetju – informatika in finance;
- dosega hitrejši razvoj;
- učinkovitejša distribucija in splošna optimizacija delovnih procesov.

Slika 4: Nova poslovna stavba na lokaciji Medvode I. 2011 (Vir: Moj foto arhiv, 2011)

Slika 5: Slika sedeža podjetja v Količevem (Vir: Poslovnik kakovosti, 2010)

3.3 Organizacijska struktura podjetja

Skupino Helios poleg obvladujoče družbe Helios sestavljajo še naslednja odvisna podjetja:

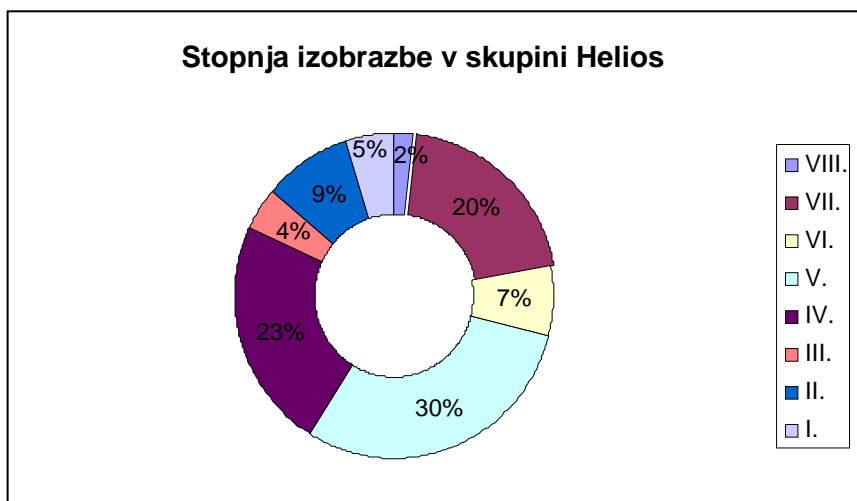
- Helios, Tovarna barv, lakov in umetnih smol Količevo, d.o.o., januarja 2010 se je temu priključilo podjetje Color Medvode, Helios, Kemična tovarna Domžale, d.o.o.,
- Mavrica, Trgovsko podjetje z barvami in laki, d.d. Domžale,
- Belinka Belles Ljubljana,
- Belinka Kemostik Kamnik,
- Cromcom, Inženiring, vzdrževanje in meritve, d.o.o.,
- Chromos, Boje in lakovi d.d. Zagreb,
- Zvezda Helios a.d. Gornji Milanovac,
- Duga Beograd,
- Chedo, spol. S.r.o. Češka,
- Helios Polska Sp. Z.o.o.,
- OOO Helmos Moskva,
- Helios Italia S.p.A. Gorizia.

Število zaposlenih po državah je prikazano v tabeli 1:

Država	Št. zaposlenih
Slovenija	1.389
države EU	176
države izven EU	1.251
Skupaj	2.816

Tabela 1: Število zaposlenih po območjih (Vir: Poslovno poročilo 2010)

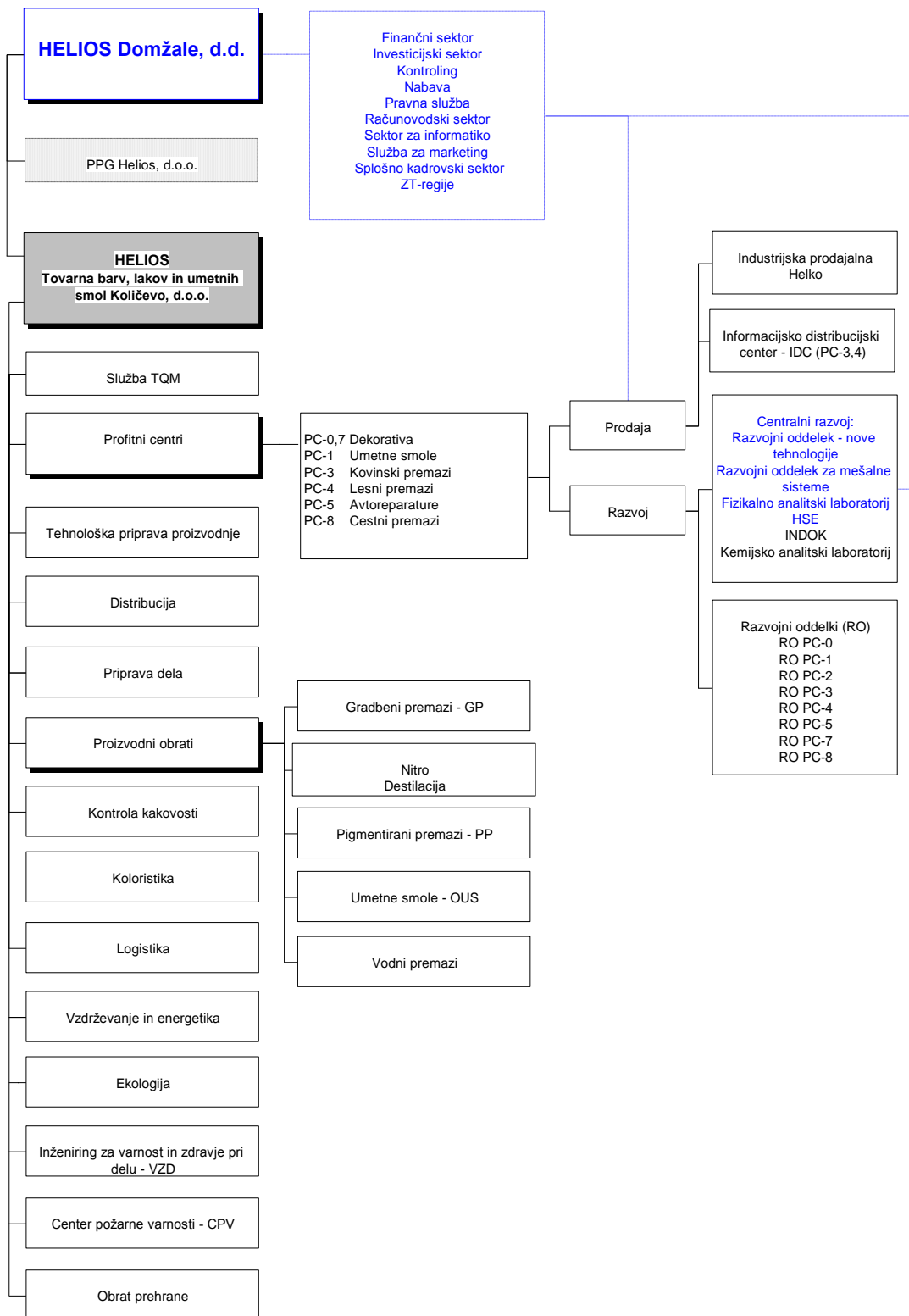
Izobrazbena struktura:

Slika 6: Izobrazbena struktura (Vir: Poslovno poročilo 2010)

Izobrazbena struktura se je v primerjavi z letom 2009 izboljšala, največ zaradi upokojevanja delavcev, ki so imeli nižjo stopnjo izobrazbe, tako se je zmanjšalo št. zaposlenih s III. stopnjo izobrazbe, povečal pa se je delež zaposlenih z IV. stopnjo izobrazbe. Zvišal se je tudi delež zaposlenih s V. stopnjo izobrazbe, predvsem na račun zaključenih šolanj ob delu. Na daljše obdobje se izobrazbena struktura postopoma izboljšuje v korist visoko kvalificiranih kadrov na proizvodnih pozicijah.

Organizacija podjetja je razvidna iz spodnjega organigrama:

Slika 7: Organizacijska struktura podjetja Helios, (Vir: Poslovník kakovosti, 2010)

3.4 Umestitev logističnega oddelka v podjetje

Oddelek logistike je zadnji v procesu od proizvodnje izdelka do končne oskrbe kupca. Oddelek je sestavljen iz skladišča gotovih izdelkov in surovin ter oddelka transporta in špedicije. V skladišču izdelkov se na podlagi naloga s komercialnega oddelka pripravi blago in nato zanj izda dobavnica. Če je blago odpremljeno za področje EU, mu v oddelku na podlagi dobavnice izdamo mednarodni tovorni list, ki ga krajše imenujemo CMR.

Če pa se blago odpremlja v tretje države, se na podlagi dobavnice izda carinski račun, ki je osnova za izvedbo hišnega carinjenja na našem oddelku, potrebna pa je tudi priprava ustrezne dokumentacije: CMR, carinski račun ter potrdilo o poreklu.

V skladišču surovin sprejemamo blago skupaj z ustreznimi dokumenti – dobavnice in prevozne listine, če je blago s področja EU. Če blago prihaja izven področja Skupnosti, mora imeti voznik tranzitni dokument, ki ga izda špediter ob vstopu v EU, na podlagi tega dokumenta se blago nato ocarini.

4 ANALIZA STANJA LOGISTIČNEGA PROCESA CARINJENJA

4.1 Posnetek stanja

Zaradi dolgotrajnih postopkov lahko pri carinjenju pride do raznih zapletov, s tem pa so povezani tudi stroški znotraj poslovnega procesa podjetja. Pri posnetku stanja se ugotavlja in analizira glavne tri vplive, ki so organizacijsko in stroškovno najtesneje vpeti v klasično carinjenje. To so postopki pri izvoznem in uvoznem carinjenju in postopki, ki so premo sorazmerno povezani z različnimi dajatvami ter aktivnostmi s strukturo prodaje po trgih. Ta struktura je razdeljena regionalno in v analizi ne upošteva stroškov v državah Evropske unije, ker so zanemarljivi. Posnetek stroškov je analiziranje števila poslov, in sicer glede na opravljeno število istih poslov na letnem nivoju. Vrednotijo se skozi strošek, ki ga ima podjetje s špediterskimi storitvami in uslugami. Zanemariti ne smemo niti operativnega izvajanja, ki se dotika zaposlenih v logističnem procesu, saj tako dokončno vrednotimo posnetek stanja tudi z njihovim mnenjem.

4.1.1 Klasično carinjenje pri izvozu

Ko je izvozna pošiljka v podjetju natovorjena, mora vozilo na carinjenje v carinsko cono, kjer pooblaščen špediter na podlagi spremnih dokumentov predloži carinskemu organu celotno dokumentacijo za izvršitev carinskega postopka.

Carinski postopek zahteva sledeče faze:

- carinska dokumentacija se predloži carinarnici, ki bo opravila postopek carinjenja;

- carinsko deklaracijo carinskemu organu predloži carinski deklarant-špediter: v svojem imenu in za svoj račun, v svojem imenu in za tuj račun ter v tujem imenu in za tuj račun;
- carinski organ pregleda carinsko deklaracijo, ki jo izstavi špediter ter ostalo dokumentacijo;
- carinik pregleda predloženo dokumentacijo in izvede pregled blaga ter izvrši primerjavo (prisoten je tudi pooblaščen predstavnik izvoznika – špediter);
- po pregledu blaga carinik zapečati prevozno sredstvo s carinsko plombo carinarnice;
- izvrši se obračun carine;
- ko transportno sredstvo prestopi mejo Evropske skupnosti, obmejni carinski organ to overi na deklaraciji in carinski fakturi.

Za carinjenje pri izvozu upoštevajoč zgoraj navedene faze je bila narejena analiza za leto 2010. Povzetek je razviden v tabeli 2:

Čas trajanja carinskih postopkov	Št. izvoznih poslov
do 2 ur	518
od 2 do 4 ur	926
od 4 do 6 ur	610
Skupaj	2054

Tabela 2: Prikaz časa trajanja carinskih postopkov

Vzeta je bila postavka izvoznih poslov v letu 2010, v katerem je bilo skupaj izvozno ocarinjenih 2054 postopkov. Analiza je pokazala, da je 25 % vseh poslov ocarinjenih v roku 2 ur in 30 % med 4 in 6 urami. Skoraj polovico poslov je realiziranih v roku od 2 do 4 ur.

4.1.2 Klasično carinjenje pri uvozu

Če se uvoznik odloči za redno oziroma definitivno uvozno carinjenje, odda pristojni carinarnici carinsko deklaracijo skupaj z vsemi potrebnimi dokumenti, kot so: faktura dobavitelja, prevozna listina in certifikat. Ko je carinski postopek zaključen, potrjeno deklaracijo vrne deklarantu, blago pa prepusti uvozniku v prosto razpolaganje.

Faze uvoznega carinjenja so sledeče:

- ko pošiljka prispe na carinjenje, nas pooblaščen špediter obvesti o prispetju pošiljke;
- uvoznik na podlagi nabavnega naloga izstavi uvozno dispozicijo špediterju, ki na podlagi podatkov izdelava uvozno carinsko deklaracijo. Dispozicija zajema sledeče podatke: točen naslov uvoznika, davčno številko, količino in ceno blaga, vrsto posla ter postopek. Če ima uvoznik lastno garancijo, se navede še njena številka. Kadar se

navedeni podatki na dispoziciji ujemajo z predloženimi dokumenti, ki spremljajo pošiljko, se dokumenti skupaj z deklaracijo predložijo carinskemu organu.

- Izda se deklaracija, na kateri je obračunana vrednost uvoženega blaga in dajatve, ki jih mora uvoznik v določenem roku plačati generalnemu carinskemu uradu.

Prav tako smo za izvedbo uvoznih carinskih postopkov z upoštevanjem zgoraj navedenih faz naredili analizo za leto 2010. Povzetek je razviden iz tabele 3:

Čas trajanja transporta	Št. uvoznih poslov
do 4 ure	103
od 4 do 6 ur	169
Skupaj	272

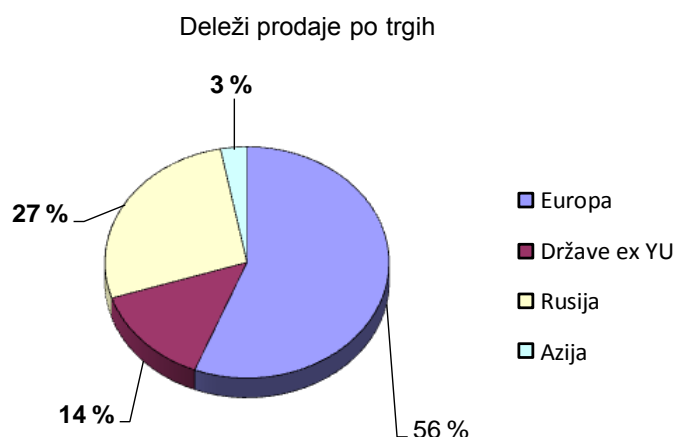
Tabela 3: Prikaz trajanja transporta

V tabeli so prikazani uvozni posli v letu 2010, v katerem je bilo ocarinjenih 272 uvoznih postopkov. Dobljena analiza je pokazala, da je 37 % vseh poslov ocarinjenih v roku 4 ur. Več kot 60 % poslov je bilo zaključenih v roku od 4 do 6 ur.

4.2 Deleži prodaje po trgih

Helios ima svoje trgovinsko mrežo razvejano tako po Evropi kot po državah Balkana ter Rusiji. Delež prodaje na območju evropskega prostora je bilo 56 % na ostale trge pa je bilo prodanega oz. izvoženega 44 % blagovnega deleža prodaje.

Ker je prodaja na področje izven EU 44%, je bilo treba za te posle izvesti ustrezne izvozne postopke, zato smo se na ravni podjetja odločili za uvedbo sprememb izvoznih postopkov, s katerimi bi poenostavili poslovanje podjetja. S tem bi omogočili fleksibilnost poslovanja podjetja in dolgoročno zmanjšali stroške poslovanja.

Slika 8: Deleži prodaje po trgih (Vir: Interni vir Helios)

4.3 Kritična analiza stroškov

4.3.1 Analiza stroškov pri izvozu

Pri analiziranju stroškov špediterskih storitev za triletno obdobje smo dobili pregled skupnih stroškov, ki smo jih imeli pri prodaji svojih izdelkov na neevropske trge. Kot je razvidno tudi iz tabele, je bilo v letih 2008 in 2009 izvoznih poslov trikrat manj, in sicer zato, ker so v letu 2010 zajeti tudi posli za prodajo blaga na novih lokacijah – v Medvodah in Količevem. V navedenem obdobju je prišlo do pravne priključitve Colorja k Heliosu TBLUS in s tem se je skupna količina izvoznih poslov na tuje trge povečala.

Leto	Št. izvoznih poslov	Cena špediterske storitve v €	Strošek v €
2008	512	25	12.800
2009	480	30	14.400
2010	2054	30	61.620
Skupaj			88.820

Tabela 4: Skupni stroški pri izvozu

4.3.2 Analiza stroškov pri uvozu

Leto	Št. uvoznih poslov	Cena špediterske storitve €	Strošek
2008	135	25	3.375 €
2009	132	30	3.960 €
2010	272	30	8.160 €
Skupaj			15.495 €

Tabela 5: Skupni stroški pri uvozu

Večji del surovin naše podjetje kupuje znotraj trgov Evropske unije, tako da je delež uvoženih surovin iz tretjih držav manjši. Ta delež uvoženega repromateriala je iz Kitajske, Saudske Arabije, Rusije ter Hrvaške. Večinoma so to strateške surovine, ki jih naše podjetje nujno potrebuje in zaradi zamudnih carinskih postopkov prihaja do izostanka proizvodnih procesov in s tem nastanka nadurnega dela in dodatnih stroškov.

4.3.3 Vpliv trgov

Glede na prodajo, ki je bila izvedena izven EU, je razvidno, da je uvedba poenostavitve smiselna, saj so stroški relativno visoki in je fleksibilnost za poslovanje s tujim partnerji nujno potrebna. Večji del izvoza je usmerjen na trg držav nekdanje SZ. Omenjeni trg je zelo specifičen in se mu je z uvedbo različni poenostavitve treba prilagajati. Podjetje

prav tako kupuje strateške surovine s Kitajske in transportni čas je nepredvidljiv, zato je poenostavitev uvozno-izvoznih postopkov zelo dobrodošla.

4.4 Posnetek stanja logistične operative

Poleg okvirnega pregleda stroškov pri proceduri carinjenja je bil za podrobnejšo analizo med zaposlenimi izdelan vprašalnik. Vprašalniki so bili razdeljeni med šest uslužbencev v logističnem sektorju, ki se dnevno srečujejo s problematiko uvoza in izvoza ter carinskih postopkov.

Osnovo vprašalnika sestavlja pet najbolj značilnih elementov delovnega procesa znotraj logistike v navezi na carinske postopke. Ti so bili definirani na osnovi informacij, pridobljenih v preteklem letu.

Prvo vprašanje se navezuje na časovno razpoložljivost, ki jo ima posamezen zaposleni v tem postopku. Tabela 6 prikazuje rezultate ankete – povprečna ocena je 12. Zaposleni torej menijo, da glede na ostale zadolžitve in naloge v okviru delovnega časa carinski postopek časovno prekomerno obremenjuje njihov razpoložljivi delovni čas.

Pri drugem vprašanju, ki se je nanašalo na obseg izpolnitve in manipulacije obvezne dokumentacije pri carinskih postopkih, so zaposleni v povprečju s 13 točkami prav tako nezadovoljivo ocenili preštevilno dokumentacijo. Tukaj so vsekakor upoštevali čas, ki ga porabijo za poslovno korespondenco, kot je: faksiranje dokumentov špediterjem in carinskim organom, neenakost dokumentov med članicami in nečlanicami Evropske unije itd.

Očitno je računalniški sistem oz. program, ki je v uporabi, na zadovoljivem nivoju. Saap omogoča dovolj fleksibilnosti, zato so ga zaposleni točkovali z oceno dobro. Iz tega sledi, da je naša informacijska tehnologija na dovolj visokem nivoju in očitno nadgrajevati ne bi bilo potrebno sistema.

S četrtem vprašanjem smo hoteli dobiti občutek, ali sodelovanje tako na osebnem kot na neosebnem nivoju dosega raven, ki omogoča učinkovito delo. Ne glede na to, da so postopki carinskih organov predpisani z zakonom in v osnovi utečeni, določeni zaposleni, ki se na dnevni bazi srečujejo z različnimi proceduralnimi zapleti, niso glasovali v korist tega. Iz naše operative je razvidno, da so več ali manj z isto oceno kot vprašanje dva, kjer smo se dotaknili dokumentarnega dela poslovanja, tudi v tem primeru odločili, da v določenih primerih ne morejo računati na dobro sodelovanje z javnim servisom, to je carinskim organom.

Z zadnjim anketnim vprašanjem smo hoteli izvedeti, ali so časovni okviri primerni našemu načinu vodenja logistike. Tukaj ni mišljeno samo vodenje carinskih postopkov kot takih, ampak tudi možnost pravočasnega dostavljanja surovin za našo proizvodnjo in nenazadnje pravočasno dobavo naših izdelkov kupcem. Glede na omejitve, ki jih predstavlja predvsem omejen delovni čas carinskih organov, se očitno srečujemo s problematiko dovolj elastičnega in zadovoljivega postopka uvoza in izvoza. To

vprišanje je pravzaprav dobilo najmanj točk, kar pomeni, da prav vseh šest anketirancev vidi to kot poglavitni problem. Sekundarni podatki iz anketnih vprašalnikov so zajeti v tabeli 6.

vprišanje	oseba 1	oseba 2	oseba 3	oseba 4	oseba 5	oseba 6	Skupaj
1	3	2	1	2	2	2	12
2	2	3	2	3	1	2	13
3	4	3	5	4	3	4	23
4	2	3	3	1	2	2	13
5	3	2	2	1	2	1	11
povprečje	14	13	13	11	10	11	

Tabela 6: Rezultati ankete

Točke znotraj tabele so zajete po primeru anketnega lista po prilogi 1. Na osnovi točkovanja, kjer 1 predstavlja slabo oz. nestrinjanje in 5 dobro oz. strinjanje, je izdelana mejna lestvica za končno vrednotenje. Iz tega sledi, da skupna vsota točkovanj iz anketnega lista zapade med slabo oz. nujno korigiranje, če je vsota med 0 in 15. Če vsota doseže vrednost med 16 in 20, je stanje zadovoljivo. Sprememb ne bi bilo potrebno uvajati, če bi skupni rezultat ankete dosegel vrednost med 21 in 25 točkami.

Anketa je pokazala, da v kolikor bi se hoteli približati maksimalno št. točk, to je 25, bi bilo vsekakor treba uvesti določene spremembe. Glavnina sprememb se bo morala nanašati predvsem na časovne okvire in dokumentacijo v povezavi s carinskimi postopki. Ne glede na to, da je razlika med najbolj nezadovoljnim in zadovoljnim 4 točke, je treba poudariti, da so v povprečju vsi ocenili sklop vprašanj z lastnim mnenjem – slabo. Ti rezultati nepreklicno kličejo k spremembi postopkov in reorganizaciji tako internih kakor tudi eksternih carinskih postopkov.

4.5 Povzetek stanja

Na podlagi dobljenih rezultatov, ki smo jih pridobili z anketo med zaposlenimi, ki so neposredno odgovorni za prevzem in izdajo blaga, smo se odločili, da je treba v našem poslovanju uvesti spremembe. Analize so pokazale, da je treba na področju carinjenja poenostaviti postopke carinjenja, torej uvesti spremembe, da bo poslovanje v podjetju bolj fleksibilno in ekonomično.

Pri izvozu mora natovorjen kamion najprej na carinjenje v carinsko cono. Pri tem porabi kar nekaj časa da prispe do carinjenja. Kritično je predvsem ob koncu delovnika, saj mora voznik prispeti ob pravem času. Tako prevoznik porabi kar nekaj časa, preden se pošiljka odpremi stranki. Pri uvozu mora kamion po prejetem tranzitnem dokumentu, ki ga prejme pri vstopu v EU, v carinsko cono za izvedbo carinskih postopkov. Cariniki imajo ob določenih urah razporejene carinske preglede za uvoz. Če vozilo zamudi carinski pregled, je veliko verjetnosti, da isti dan ne bo uspel v delovnem času dostaviti blaga v podjetje. Če je dobava materiala vezana na tekoč proizvodni proces, je treba

organizirati spremljajoče službe, ki bodo material prevzele, da bo le-ta razpoložljiv za proces.

5 PRENOVA SISTEMA POSTOPKA CARINJENJA

Dovoljenje se izda na podlagi pisnega zahtevka, ki mora biti skladen s pogoji in načinom, ki so predpisani za prijavljanje na podlagi hišnega carinjenja za sprostitev v prost promet –pooblaščen izvoznik. Zahtevk mora biti na obrazcu iz priloge ali v ustrezni elektronski obliki, ki mora vsebovati vse zahtevane podrobnosti, poravnana mora biti upravna taksa za izdajo zahtevka ter nato posredovana ustreznim carinskim organom.

Mnenje in testiranje zahtevka se izvedeta pri preverjanju pogojev za izdajo dovoljenja, pogoji so prav tako podvrženi kontroli in dopolnjevanju zahtevka ter testiranju elektronske izmenjave s CIS¹² in simuliranju izvajanja poenostavitve.

Za pravilno uporabo sistema in izvedbo postopkov, je treba kader, ki izvaja carinske postopke, ustrezno izobraziti, zato se izvajajo preverjanja znanja.

Dovoljenja pa se izdajo samo pravnim osebam, ki:

- so registrirane v Skupnosti, da je dovoljenje za uporabo skupnega zavarovanja mogoče izdati osebam, registriranim v državi članici, kjer je zavarovanje izdano;
- redno uporabljajo skupnostne tranzitne postopke in izpolnjujejo obveznosti iz postopkov oziroma redno prejemajo blago, ki je dano v skupnosti tranzitni postopek;
- niso kršile carinskih ali davčnih predpisov.

V dovoljenju za prijavljanje na podlagi hišnega carinjenja so točno določena pravila oz. navedeni so sledeči podatki:

- specifikacija blaga, za katerega se dovoljenje lahko uporablja (carinska tarifa naziv blaga);
- način obveščanja carinskih organov o odpremi blaga, za katerega se posreduje elektronska deklaracija:
- način prepustitve;
- postopek za predložitev dopolnilne deklaracije in rok, do katerega mora biti vložena.

Da bi sistem carinjenja potekal hitreje in bolj učinkovito, je bilo treba prilagoditi celotni sistem carinjenja carinskim predpisom.

---

¹² Prijava v e-carino

5.1 Proces za pridobitev dovoljenja

Informativno-posvetovalni obisk:

- posredovanje informacij o obsegu in načinu poslovanja,
- predstavitev zelenih ciljev in učinkov,
- preverjanje pogojev za izdajo dovoljenja,
- svetovanje glede načina izvajanja poenostavljenega tranzitnega postopka,
- nudenje strokovne pomoči,
- dovoljenje za elektronsko izmenjavo podatkov s CIS (Carinski informacijski sistem),
- zahtevek za izdajo na GCU.

Po sprejetju zahteve za izdajo dovoljenja mora carinski organ izdajatelj v roku 30-dni dni od prejema vloge izdati dovoljenje v skladu z obrazcem za dovoljenje. Rok za ugovor je 30 dni od datuma prejema osnutka dovoljenja. Če carinski organ ne odgovori v roku, velja, da ne obstaja noben ugovor v zvezi z izdajo dovoljenja. Nato se podatki o dovoljenju vnesejo v sistem in s soglasjem imetnikov dovoljenja je na spletu objavljen seznam imetnikov dovoljenj.

5.2 Integracija hišnega carinjenja

Pri priključitvi podjetja Color k Helios Tblus Količevo smo pri poslovanju začeli uporabljati informacijski sistem SAAP in s tem aplikacijo za izvedbo carinskih postopkov ZZI - NTCS.

Z združitvijo je bilo treba poenotiti sisteme poslovanja na celotnem nivoju podjetja, zato se je vodstvo odločilo za uporabo sistema SAAP, za carinsko poslovanje pa je izbralo »softversko« opremo ZZI. Tako je celotno podjetje, pa čeprav je fizično stacionirano na lokacijah v Količevem in Medvodah, računalniško enotno s tem je celotno poslovanje podjetja poenostavljeno.

5.3 Računalniška izmenjava podatkov

Carinska uprava Republike Slovenije je 1. 1. 2007 nadgradila dotedanjo računalniško izmenjavo podatkov. Z uvedbo računalniške izmenjave podatkov so se povečali zanesljivost, razpoložljivost ter uspešnejše izvajanje carinskih postopkov.

V poslovanje sta se uvedla XML podatkovna struktura in elektronski podpis, ki je pogoj za brezpapirno poslovanje v okviru elektronskega poslovanja CURS.

Elektronski podpis predstavlja sodobno alternativo klasičnemu podpisu in zagotavlja:

- identiteto imetnika elektronskega podpisa,
- nedeljivost lastništva e-podatkov in
- celovitost (integriteto) sporočila, kar pomeni, da samo dela podatkov ni mogoče spremeniti ali drugače popraviti brez vednosti podpisnika (<http://www.carina.si>).

RIP nam omogoča poenostavitev carinskega poslovanja in zanj se odločimo:

- kadar imamo veliko pošiljk raznovrstnega blaga;
- primeren je za velika in srednja podjetja, ki imajo za to usposobljene kadre;
- primeren je za podjetja, ki imajo izkušeno ekipo in globalno rešeno informacijsko podporo poslovanja;
- Zakon o elektronskem poslovanju in elektronskemu podpisu (Uradni list RS, št. 57/2000), vključno z vsemi spremembami;
- Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhiva (Uradni list RS, št. 30/200t), vključno z vsemi spremembami;
- 77. Člen Uredbe Sveta št. 2913 /92, o Carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 222. Do 224 člena Uredbe Komisije, št. 2454 / 93, o določbah za izvajanje uredbe Sveta, št. 2913/92, o Carinskem zakoniku Skupnosti (UL 253, 11.10.1993), vključno z vsemi spremembami.

Trenutno se v proizvodnji uporabljajo FF strukture, in sicer na sledečih področjih:

- vlaganje deklaracije in dopolnilne deklaracije za uvozne postopke,
- plačilni promet.

Vsi podatki, ki se izmenjujejo v obliki FF struktur, morajo biti zaščiteni. Za kodiranje in dekodiranje podatkov se uporablja program PGP (Pretty Good Privacy).

Carinski zakon omogoča tri poenostavitve postopka carinjenja, kar za uporabnika pomeni prednost, saj mu sta s tem omogočena hitra izvedba postopka ter hiter dostop do blaga. Poenostavitve so sledeče:

- poenostavljeni postopek prijavljanja omogoča, da se blago predloži v zadevni carinski postopek na podlagi predložitve poenostavljene deklaracije in naknadne predložitve dopolnilne deklaracije;
- postopek nepopolne deklaracije omogoča carinskemu organu, da v upravičenih primerih sprejmejo deklaracijo, ki ne vsebuje vseh navedb in ji niso predloženi vsi zahtevani dokumenti, potrebni za izvedbo carinskega postopka;
- prijavljanje na podlagi hišnega carinjenja omogoča uporabniku, da se carinski postopek izvaja v prostorih vlagatelja, za katere pristojni carinski organi izdajo ustrezno dovoljenje.

Za uporabo slednje poenostavitve se je odločilo tudi naše podjetje. Poenostavljeni postopek za računalniško izmenjavo podatkov uporabljajo določbe CZ, ki so navedene v naslednjih členih: čl. 199 (2) in (3), 222. 223. in 224. IU. Pri poenostavljenih postopkih carinjenja so možne poenostavitve, ki jih predhodno odobri carinski organ. Carinska uprava Republike Slovenije na podlagi mnenja krajevno pristojnega carinskega organa izda posebno dovoljenje na podlagi knjigovodskih vpisov. Če imetnik krši pravila in ne izpolnjuje svojih obveznosti, ali ne nudi jamstev za pravilno izvajanje odobrenih poenostavitev, carinska uprava začasno prepove uporabo dovoljenja, ali ga celo odvzame.

5.4 Stroški uvajanja hišnega carinjenja

Za pridobitev dovoljenja so nastali stroški uvedbe poenostavitve. Za izobraževanje kadra na logističnem oddelku so nastali stroški, povezani z izobraževanjem. Prav tako so nastali stroški uvedbe informacijskega sistema, ki je potreben za izvedbo poenostavljenih postopkov. Od ustreznih državnih organov smo morali dobiti dovoljenja, kar je prav tako privedlo do določenih stroškov.

Specifikacija stroškov je prikazana v tabeli 7:

Vrsta stroška	Znesek v €
Izobraževanje	8.000,00
Uvedba informacijskega sistema	60.000,00
Potrditev carinskih organov	80,00
SKUPAJ	68.000,00

Tabela 7: Specifikacija stroškov pri uvedbi RIP

5.5 Uvedba računalniške izmenjave podatkov –RIP

Pri uvajanju in namestitvi računalniške izmenjave podatkov so sodelovali odgovorni na oddelkih informatike, prodaje, nabave ter logistike in nekateri zunanji izvajalci. Pridobitev dovoljenja za RIP s Carinsko upravo RS poteka v sledečih fazah:

- Faza 1:

pridobitev dovoljenja CURS-a za testno RIP-anje;

nastavitev programov za izmenjavo podatkov (pošiljanje sprejemanje šifriranje in dešifriranje podatkov).

- Faza 2:

Testiranje – uspešno pošiljanje in prejemanje podatkov in s tem zagotovitev GCU-ju, da imamo v uporabi ustrezno programsko rešitev ter usposobljenost za delo s sistemom RIP.

V tej fazi RIP-anja mora biti zajetih 30 KV¹³ uvoz in 30 KV-izvoz, ki morajo biti poslani preko RIP-a na CURS in pridobiti ustrezen status = ECL. Na podlagi teh knjigovodskih vpisov se sestavi seznam, ki mora biti ravno tako poslan preko RIP-a na CURS in pridobiti ustrezen status.

Na podlagi seznama izdelamo izpise (list 1, list 2, knjiga KV-jev, RIP raport – vse za obdobje testiranja) in jih oddamo na pristojno carinsko izpostavo.

Na GCU (Generalna carinska uprava), natančneje na sektor za informatiko, pošljemo datoteko z vsebino seznama, ki jo je že prej pregledal CURS. Na podlagi teh datotek izpisov in mnenja nadzorne carinske izpostave, nam GCU zahtevke odobri ali zavrne.

- Faza 3:

Postopno izboljševanje odstotka pravilnih elektronsko poslanih poenostavljenih deklaracij. Napake in pomanjkljivosti se pri testiranju programa v celoti odpravijo.

- Faza 4:

Prehod na redni računalniški sistem.

5.5.1 Izvajanje hišnega carinjenja pri izvozu

Ko smo pridobili dovoljenje za izvajanje hišnega carinjenja, je bilo treba pred odstranitvijo oz. odpremo blaga iz kraja, ki je naveden v dovoljenju, izpolniti sledeče:

- vložiti mora poenostavljeno izvozno deklaracijo iz 282. Čl. Ul. 3 (podatki iz priloge 30, ki je stopila v uporabo s 1.7.2009);
- da na razpolago pristojnim carinskim organom vse dokumente, ki so zahtevani pri izvozu blaga;
- blago vpiše v svoje evidence.
- Na vseh dokumentih, ki spremljajo pošiljko, morajo biti navedeni sledeči podatki:
  - številka knjigovodskega vpisa,
  - datum vpisa v evidence,
  - številka dovoljenja,
  - naziv carinskega urada izdajatelja.

Z uredbo Komisije ES št. 273/2009 je bila odložena obveznost vložitve izstopne deklaracije do 31.12. 2010, vseeno pa velja obveznost izvajanja analize tveganja ter izmenjave podatkov o analizi tveganja z vidika varstva in varnosti pred izstopom blaga iz carinskega območja Skupnosti na področju običajnih in poenostavljenih postopkov. Z isto uredbo je določeno, da se člen 285.a(2) izvedbene uredbe, ki omogoča oprostitev

---

¹³ *Knjigovodski vpis*

vsakokratnega obveščanja o odpremi blaga, lahko uporablja do 31.12.2010. Ta oprostitev se lahko uporablja pod pogojem, da se carinski urad izstopa nahaja v isti državi članici kot carinski urad izvoza in da prejme podatke, potrebne za izstop blaga.

5.5.2 Izvajanje hišnega carinjenja pri uvozu

NCTS (New Computerised Transit System) je računalniški sistem za podporo tranzitnem postopku. To je računalniško podprt tranziten sistem, ki ne potrebuje nobene papirne dokumentacije, razen spremne tranzitne listine – obrazec A. S tem obrazcem, ki ga izda carinski organ pri vstopu v EU, se identificira pošiljka. Uporablja se v vseh državah Evropske unije, zato ga imenujemo tudi skupnostni tranzitni postopek. Sistem je bil uveden zaradi krize, ki je nastopila v Evropski skupnosti pri uvajanju tranzitnih postopkov. Evropska komisija in Parlament sta namreč ugotovila, da je pri tranzitnih postopkih prihajalo do goljufij in da je papirni način poslovanja prepočasen.

Osnovni pogoj za NCTS je računalniška povezava vseh carinskih organov na območju držav članic Evropske skupnosti. Njegov osnovni princip je izmenjava elektronskih sporočil, ki se izmenjujejo med odhodnim, tranzitnim in namembnim uradom.

Helios ima dovoljenje za pooblaščenega prejemnika in uspešno opravljeno testiranje aplikacije ZZI-NTCS. Za začetek postopka so obvezni sledeči dokumenti:

- faktura,
- tranzitni dokument,
- mednarodni tovorni list – CMR,
- opsijsko pa: pakirna lista oz. potrdilo o poreklu blaga – EUR1 ali FORM A.

Tranzit blaga pomeni prevoz blaga, ki je pod carinskim nadzorom, in če se podatki na naštetih dokumentih ne ujemajo (npr: naziv prejemnika) je treba o tem telefonsko obvestiti nadzorni carinski organ (terminal Ljubljana).

Status	MRN	Datum pr...	Tip	Zavezanec	Pošiljatelj	Prejemnik	Namem...	Odhodn...	KV ...	Štev. KV	Datum KV	K40	Datum ...
25	10S100913215235837	16.11.2010	T1	1	KRESEVIČ d.o.o.	COLOR-TRADE D	HELIOS D.O.O.		SI009132				
25	10S100112315855426	16.11.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	COLOR - TRADE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100112315855999	17.11.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	CHROMOS BOJE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100913215238228	18.11.2010	T1	1	KRESEVIČ d.o.o.	COLOR-TRADE D	HELIOS D.O.O.		SI009132				
25	10S100112315864619	19.11.2010	T1	1	SKUPINA VIATOR	ZVEZDA-HELIOS	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100112315865771	22.11.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	CHROMOS BOJE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100112315871671	22.11.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	COLOR - TRADE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100913215241456	23.11.2010	T1	1	KRESEVIČ d.o.o.	COLOR-TRADE D	HELIOS D.O.O.		SI009132				
25	10S100112315872435	23.11.2010	T1	1	SKUPINA VIATOR	COLOR TRADE D	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100112315879908	25.11.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	CHROMOS BOJE	HELIOS Količvo		SI001123				
25	10S100913215245660	29.11.2010	T1	1	KRESEVIČ d.o.o.	COLOR-TRADE D	HELIOS D.O.O.		SI009132				
25	10S100112315890366	29.11.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	COLOR - TRADE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100604415535782	1.12.2010	T1	1	GLOBUS	GLOBUS	HELIOS KOLIČEV		SI006044				
25	10S100604415535814	1.12.2010	T1	1	GLOBUS	GLOBUS	HELIOS KOLIČEV		SI006044				
25	10HU724000113A58E3	2.12.2010	T1	1	EUROSPED LOGIC	ROSTPLAST LTD	HELIOS TOVARN		HU724000				
25	10S100112315900257	2.12.2010	T1	1	SKUPINA VIATOR	CHROMOS BOJE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100709115324366	2.12.2010	T1	1	SKUPINA VIATOR	METAKEM D.O.O.	HELIOS TOVARN		SI007091				
25	10S100112315902221	2.12.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	COLOR-TRADE D	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10HU724000113AF4A0	2.12.2010	T1	1	VYRDA-VYM KFT	RIVNEAZOT	HELIOS TOVARN		HU724000				
25	10S100112315904694	3.12.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	CHROMOS BOJE	HELIOS Količvo		SI001123				
25	10S100913215251932	8.12.2010	T1	1	KRESEVIČ d.o.o.	COLOR-TRADE D	HELIOS D.O.O.		SI009132				
25	10S100112315934934	14.12.2010	T1	1	INTEREUROPA D	CHROMOS BOJE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100604415595892	15.12.2010	T1	1	GLOBUS	GLOBUS	HELIOS KOLIČEV		SI006044				
25	10HU72400011430486	15.12.2010	T1	1	VYRDA-VYM KFT	RIVNEAZOT	HELIOS TOVARN		HU724000				
25	10HU72400011430C08	16.12.2010	T1	1	EUROSPED LOGIC	ROSTPLAST LTD	HELIOS TOVARN		HU724000				
25	10S100112315939506	16.12.2010	T1	1	INTEREUROPA D	CHROMOS BOJE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100112315943094	16.12.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	COLOR - TRADE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10S100112315943530	17.12.2010	T1	1	INTEREUROPA D	CHROMOS BOJE	HELIOS TOVARN		SI001123				
25	10ITQR40T000444615	17.12.2010	T1	1	NERI DEPOSITI	CNERI DEPOSITI	HELIOS TOVARN		IT055100				
25	10S100112315948599	17.12.2010	T1	1	TRANSGLÖB D.O	COLOR - TRADE	HELIOS TOVARN		SI001123				

Slika 9: Zaslonska maska NCTS – glavno okno (Interni vir 2011)

Postopek poteka v dveh fazah:

1. faza: obvestilo o prihodu:

- referenčna številka dokumenta: vnesemo MRN številko, ki se nahaja v zgornjem desnem kotu tranzitnega dokumenta;
- dejanski urad predložitve: SI001916 (to je krajevna pristojna carinarnica);
- TIN: vpiše se davčna številka podjetja Helios TBLUS in se s tem izpolnijo vsa polja o prejemniku;
- oznaka poenostavljenega postopka: kljukica;
- oznaka dovoljene lokacije blaga: COLOR MEDVODE;
- obvestilo o kraju predložitve: NOTRANJOST.

Ko se navedeni podatki shranijo, se nato pošljejo v sistem in pri tem je treba vpisati kodo pošiljatelja.

Slika 10: Obvestilo o prihodu (Interni vir 2011)

Izpolnimo obvezne podatke in pošljemo.

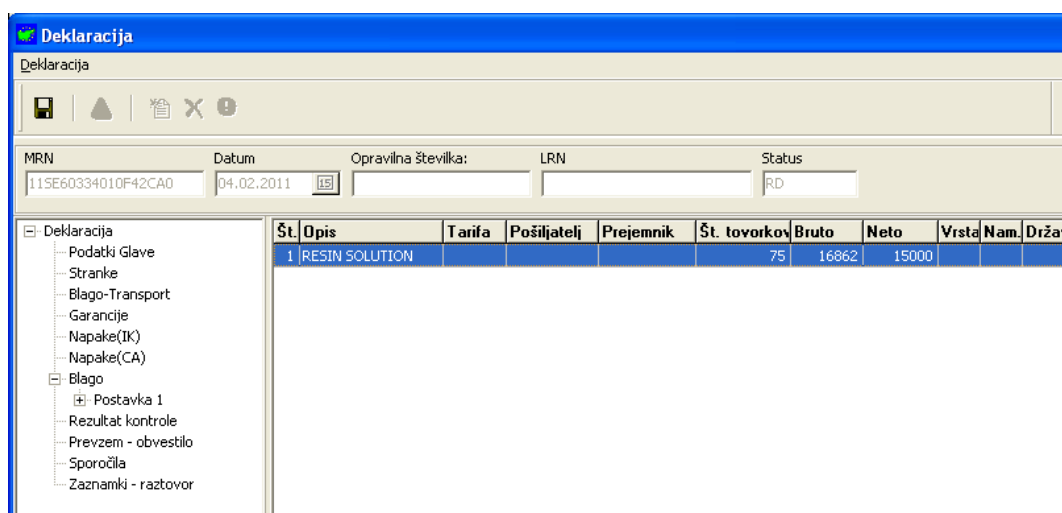
2. faza: pošiljanje obvestila o prihodu in prejemanje odgovorov.

Po preteku približno 15-ih minut dobimo odgovor na poslano sporočilo:

- vrsta stavka 43 – pomeni, da je dovoljen raztovor;
- vrsta stavka 08 – kar pomeni, da je obvestilo zavrnjeno in obstaja verjetnost, da bo carinik prišel na ogled pošiljke in dokumentacije (carinska kontrola). Treba je poklicati pristojnega carinika. Če se telefonsko dogovorimo, da carinik dovoli raztovor, se statut spremeni na dovoljen raztovor.

V nasprotnem primeru pa je treba počakati carinika, da fizično preveri pošiljko ter spremljajočo dokumentacijo. Pred prihodom ne smemo odstraniti nameščenih carinskih oznak, ker carinik pri fizičnem pregledu najprej preveri zalivke, in če so ustrezne (če se oznake ujemajo z navedenimi na tranzitnem dokumentu), jih na njegovo dovoljenje odstranimo ter preverimo pošiljko na transportnem sredstvu. Če pošiljka ustreza vsem navedbam na dokumentaciji, nam carinik dovoli fizično raztovor blaga ter nam naknadno pošlje zapisnik o carinskem pregledu.

Če so neskladja na dokumentaciji, le-te vpišemo v polje zaznamek pri raztovoru, podatke pa shranimo in pošljemo na carino (vrsta stavka 44). Ko dobimo odgovor, je prepustitev oz. vrsta stavka 25. Tranzitni postopek je s tem končan.

Slika 11: Preverimo točnost podatkov (Interni vir 2011)

5.5.3 Arhiviranje dokumentov

Drugi odstavek 77. člena CZ določa, da lahko carinski organi odločijo, ali naj se spremeni dokumenti hranijo v podjetju. Le-ti so na razpolago carinskim organom.

Za pravilno arhiviranje poskrbi določena oseba, v imenu katere se vloži elektronska deklaracija. Dokumenti so sicer v našem podjetju arhivirani 10 let in so tako na razpolago za vpogled.

5.5.4 Nadzor carinskih organov nad poenostavljenimi postopki

Podjetja so po Zakonu o carinski službi dolžna pristojnemu carinskemu organu omogočiti carinsko kontrolo in dati na razpolago ustrezno dokumentacijo ter nuditi dostop do računalniških sistemov. Carina pa se mora na drugi strani obnašati čim bolj racionalno in nemoteče za podjetje.

Za izvajanje tekočih pregledov in nadzora nad poenostavljenimi postopki je zadolžena izpostava. Le-ta:

- določi fizične kontrole za posamezne postopke na osnovi načrta kontrol oz. lastne presoje. Kontrola se določi ob zaključku tranzitnega postopka pri pooblaščenem prejemniku oz. na osnovi vložitve deklaracije s kontrolnim rezultatom A3;
- po potrebi določi dokumentarne kontrole dopolnilnih deklaracij;
- carinski organ s svojimi kontrolami nadzoruje subjekt, in ne posameznih transakcij;
- mora do imetniku dovoljenja zaupati, s čimer omogoči hiter pretok blaga, kasneje pa se izvede kontrola postopkov.

Posamezni carinski delavci so zadolženi za nadzor nad določenim številom dovoljenj. Ti imajo dovoljenje za izvajanje aktivnosti, odrejanje kontrole ter njeno izvedbo.

5.6 Prednosti in slabosti sistema RIP

5.6.1 Prednosti

Direktno prispetje uvoznih pošiljk na dvorišče prejemnika in možnost praktično takojšnje uporabe blaga oziroma neodvisna priprava izvoznik pošiljk ter njihova odprema neposredno v tujino imata za imetnika dovoljenja veliko prednosti:

- obvešča imetnika dovoljenja o vstopu/izstopu pošiljke čez mejo in ne zahteva obveščanja o prihodu/odhodu pošiljke, ker se to izvaja avtomatsko;
- nadzira zajem vseh knjigovodskih vpisov v dopolnilno deklaracijo;
- omogoča potrditve izstopa izvoznih pošiljk iz države na osnovi enkrat vnešenih podatkov;
- zagotavlja sprotne statistične podatke o zunanjetrgovinski menjavi;
- omogoča samoobračun dajatev;
- omogoča praktično brezpapirno delovanje, ki omogoča fleksibilno poslovanje neodvisno od urnika carinske službe;
- vsi dokumenti so v podjetju, kar pomeni, da ni fotokopiranja;
- maksimalna fleksibilnost podjetja;
- varno poslovanje;
- večja produktivnost, bolj kvalitetno delo ter natančen pregled podatkov;
- skrajšanje dobavnih rokov;
- skrajšano pot prevoza in posledično hitrejša odprema oziroma dobava blaga;
- ni čakanja na pripravo dokumentacije in izvedbo postopka carinjenja, kar posledično omogoča večji obrat vozil in pocenitev prevozov;
- bistveno zmanjšanje stroškov posredovanja v postopku carinjenja;
- imetnik dovoljenja za poenostavljene postopke pridobi zaupanje in ugled pri tujih partnerjih;
- znižanje materialnih, špediterskih in prevoznih stroškov;
- zadovoljstvo strank, kupcev, dobaviteljev, predvsem pa zadovoljstvo prevoznikov, saj ni več čakanja na dvoriščih carinskih terminalov.

5.6.2 Slabosti

- Uvedba zahteva precejšnje priprave;
- začasno še dodatno obremeni zaposlene;
- začasno povečana investicija;
- pogosti izpadi delovanja informacijskega sistema in občasno počasno delovanje sistema, kar izniči prednosti, ki jih nudi elektronski sistem carinjenja;
- stroški elektronske menjave ter drago vzdrževanje strojne opreme;
- strošek licenčnine in vzdrževanja ni fiksen.

5.7 Primerjava: klasično carinjenje in RIP carinjenje

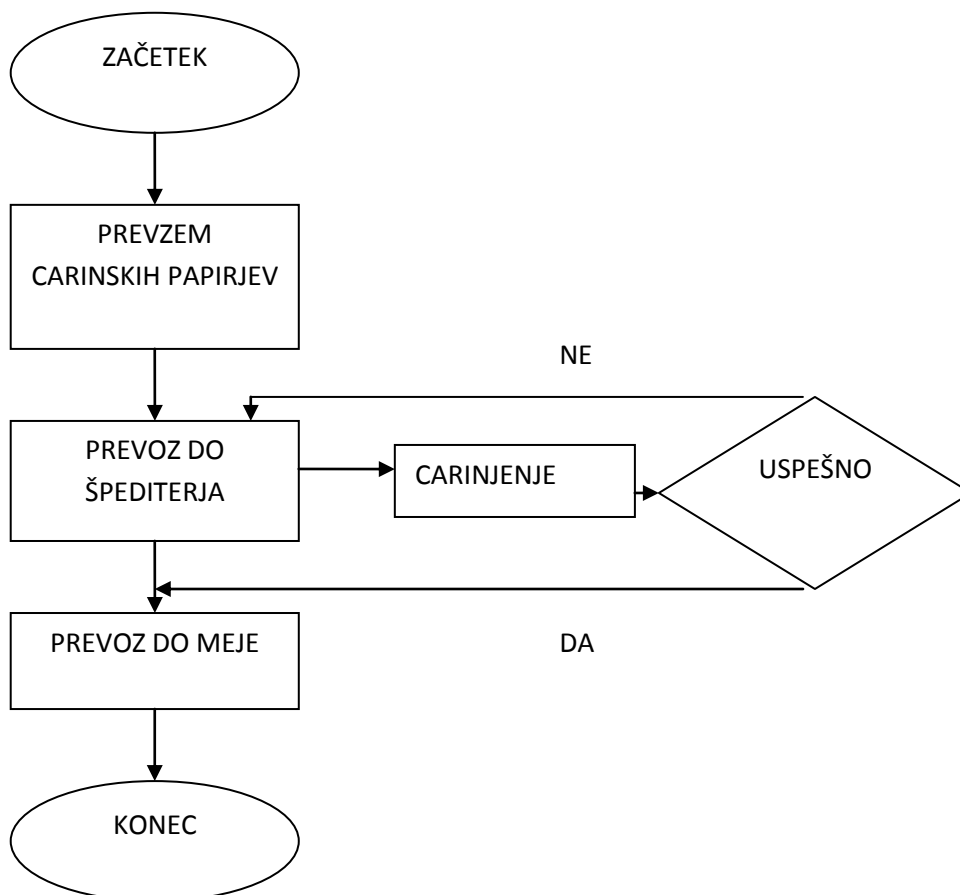
V podjetju smo izvedli primerjavo med stroški in ostalimi dejavniki, ki so potrebni, da se postopek carinjenja izvrši. Tako smo naredili analizo stroškov, ki nastanejo pri klasičnem carinjenju.

5.7.1 Klasično carinjenje-izvoz

V podjetju prevoznik prejme carinsko dokumentacijo, v katero spadajo: carinska faktura in mednarodni tovorni list, ki zajema: CIM – železniški, CMR– cestni, AWB– letalski, B/L– ladijski prevoz), potrdilo o poreklu blaga (na kupčevo zahtevo).

Ko je pripravljena vsa carinska dokumentacija, se le-ta predloži na carinsko izpostavo, kjer se izvrši carinjenje blaga. Carinjenje blaga poteka po naslednjem postopku:

- na podlagi navodil voznik odpelje blago do določene carinske izpostave;
- tu špediter vloži carinsko deklaracijo oz. tranzitni dokument do izstopa iz EU območja (to informacijo nam da prevoznik).

Slika 12: Prikaz klasičnega postopka izvoznega carinjenja

5.7.2 RIP carinjenje – izvoz

Pri postopku poenostavljenega postopka carinjenja vozniku po natovorjenju pošiljke ni treba poslati na carinjenje v carinsko cono, ampak poleg ustrezne dokumentacije, ki mora spremljati pošiljko, prejme še tranzitni dokument, t.i. T1 dokument. Navedeni dokument vsebuje v zgornjem desnem kotu črtno kodo oz. MRN¹⁴ številko.

Slika 13: Črtna koda carinskega dokumenta (Interni vir 2010)

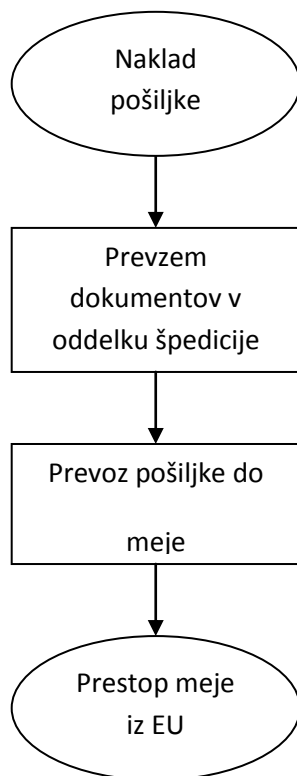
V navedeni kodi so:

- prvi dve številki pomenita leto izdaje dokumenta;
- sledi država izvoza;
- Carinski organ;
- ECS;
- enotna oznaka izvozne operacije po letu državi črkovno-številčno;
- kontrolno število.

S tem dokumentom voznik na meji zaključi izvozni postopek in se v sistemu spremeni status zaključeno.

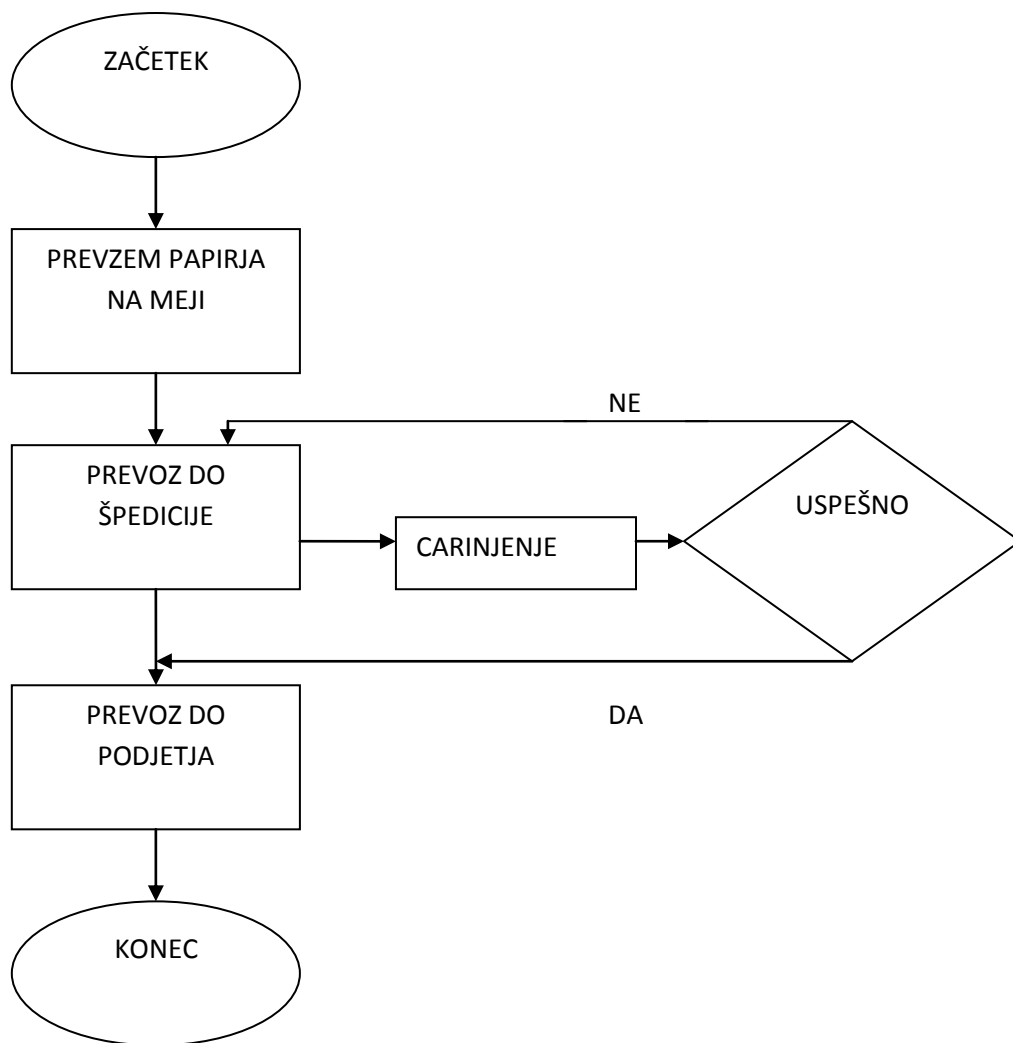
¹⁴ *Movement Reference Number*

Slika 14: Prikaz poenostavljenega postopka carinjenja pri izvozu

5.7.3 Klasično carinjenje – uvoz

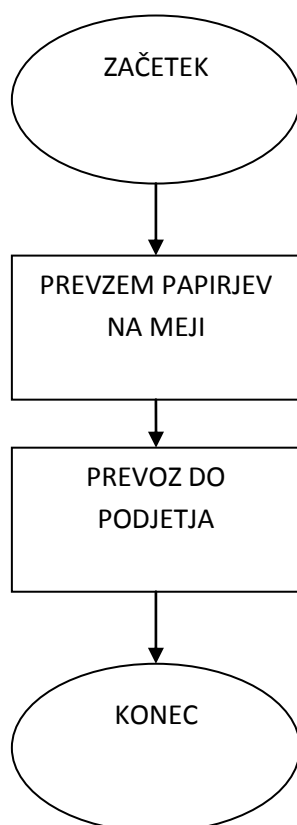
Prevoznik pri vstopu v EU prejme tranzitni dokument do namembne carinarnice v notranjosti (Ljubljana, Maribor ....). Od kupca določeno špeditersko podjetje pripravi dokumentacijo, na podlagi katere se izvrši postopek carinjenja. Pri vsakem carinskem postopku pregleda blaga obstaja velika verjetnost, da pride do zapletov, in sicer predvsem zaradi nepopolnih/neustreznih dokumentov, zato se pogosto zgodi, da se carinjenje ne opravi v okviru delovnega časa.

Slika 15: Klasično carinjenje pri uvozu

5.7.4 RIP carinjenje – uvoz

Na meji špediter prevozniku izdela MRN dokument. Na podlagi prejetega dokumenta prispe direktno v podjetje, kjer je treba zaključiti tranzitni postopek z vpisom v sistem NTCS, nato pa se v SIAIS vloži začetno popolno deklaracijo tipa Z. Po predložitvi blaga se vklopi časovnik in po preteku časa, ki je določen v dovoljenju, se blago avtomatično prepusti. Pri tem načinu carinjenja ne nastanejo nobeni stroški.

Slika 16: Prikaz poenostavljenega postopka carinjenja pri uvozu

6 UGOTOVITVE – POTRDITEV HIPOTEZ

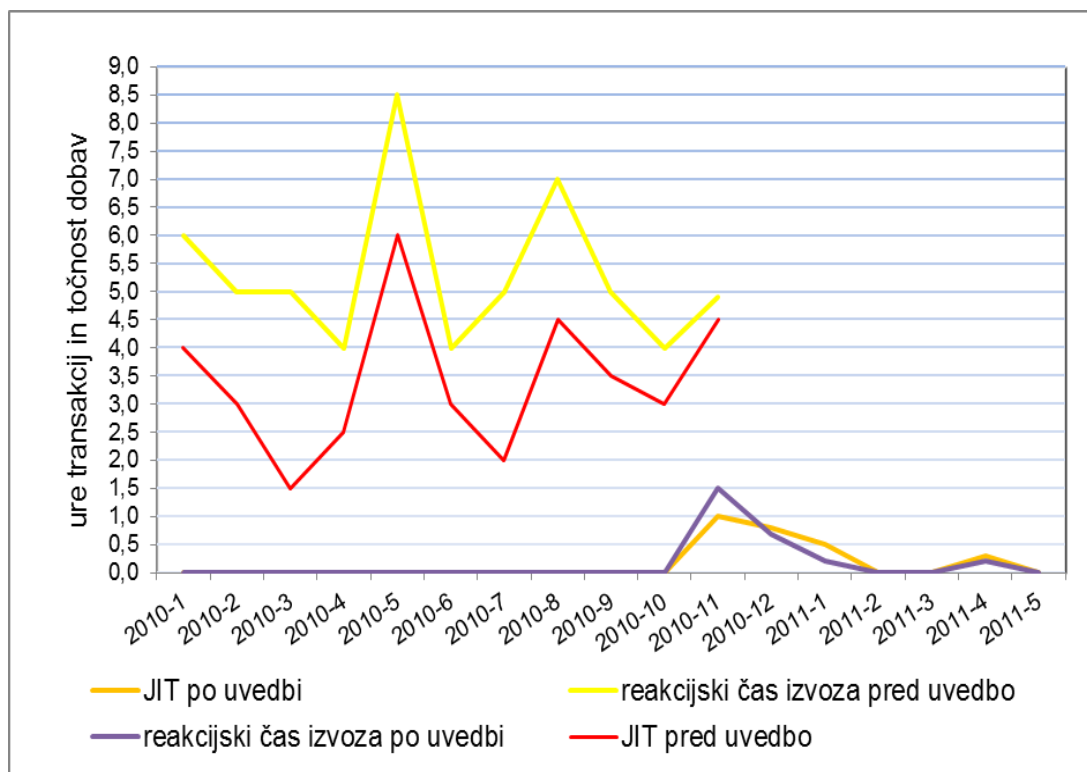
Z uvedbo novega sistema smo na osnovi posnetka stanja in analiziranja dobljenih podatkov potrdili hipotezo, s katero smo predvidevali, da bomo skozi poenostavljen proces pridobili pozitiven ekonomski učinek. Realno se bo ekonomski učinek, glede na planiran obseg prodaje v letu 2011, prikazal skozi planirano število uvoznih in izvoznih poslov. Glede na rast prodaje v tekočem letu načrtujemo okoli 2600 izvedenih skupnih transakcij izvoza in uvoza. Izvedba enkratne špediterske storitve znaša 30 €, torej bi ob nespremenjeni ceni v enem letu porabili približno 78.000 €. Pri normalnem odzivu trga bomo v letu 2011 že samo preko uvedbe hišnega carinjenja omenjeno vsoto privarčevali. To tudi pomeni, da bomo že v prvem letu hipotetično pokrili vse stroške, ki so nastali ob uvajanju sprememb carinskih postopkov. Potrditev hipoteze ekonomskega učinka je razvidna iz tabele 8, ki v združeni obliki podatkov obravnava finančni del.

Pregled stroškov in ekonomskih učinkov pri transakcijah izvoza in uvoza po prvem letu uvedbe	Znesek v €
Letno ocenjeni strošek na predvidenem obsegu poslovanja z 2250 izvoznimi transakcijami po klasičnem postopku carinjenja	67.500
Letno ocenjeni strošek na predvidenem obsegu poslovanja z 350 uvoznimi transakcijami po klasičnem postopku carinjenja	10.500
Skupni stroški operativne uvedbe z dodano letno nominalno obrestno mero 7.45%	-73.066
Ekonomski učinek	+ 4.934

Tabela 8 : Prikaz finančnega dela

Prihranek pa ne bo viden samo skozi čisti finančni učinek, ki ga je ekonomsko enostavno prikazati. Rezultat prenove postopkov carinjenja se seveda odraža tudi v časovni enoti. Pri izvozu smo pred prenovo največ časa, to je približno 50 % vseh postopkov, zaključili med dvema in štirimi urami. To nam je povzročalo kar nekaj dodatnih stroškov pri organizaciji vseh ostalih aktivnosti v podjetju, ki so povezane z odpremo blaga. Rezultati in ocena, ki slonijo na prvih mesecih ocenjevalnega obdobja, pa nakazujejo, da je blago sproščeno v prost promet vsaj dve uri prej. Ta pridobitev pa pomeni tudi boljšo fleksibilnost prevoznikov, ki se včasih nanašajo na cestne zapore ob koncu tedna in praznike, kot tudi sezonske omejitve prometa. Še posebno se pravilna odločitev o uvedbi hišnega carinjenja izraža takrat, ko zaradi skrajšanja postopkov vzamemo v obzir tudi tisti del aktivnosti, za katerega smo pred prenovo porabili največ časa. To pomeni, da smo skrajšali postopke, ki so trajali do 6 ur, na dve uri ali celo manj. Kot prva hipoteza, ki je slonela na osnovi analize časovnih okvirjev, potrebnih za izvedbo klasičnega carinjenja, in iz tega povzeto možno potrditev velikega učinka uvedbe novih postopkov v relaciji JIT indexa (Just in Time – ob pravem času). Index

določa časovne zaostanke v urah pri dobavah blaga. Ta efekt je razviden iz grafa 1, ki prikazuje razlike pred in po uvedbi novih carinskih postopkov.

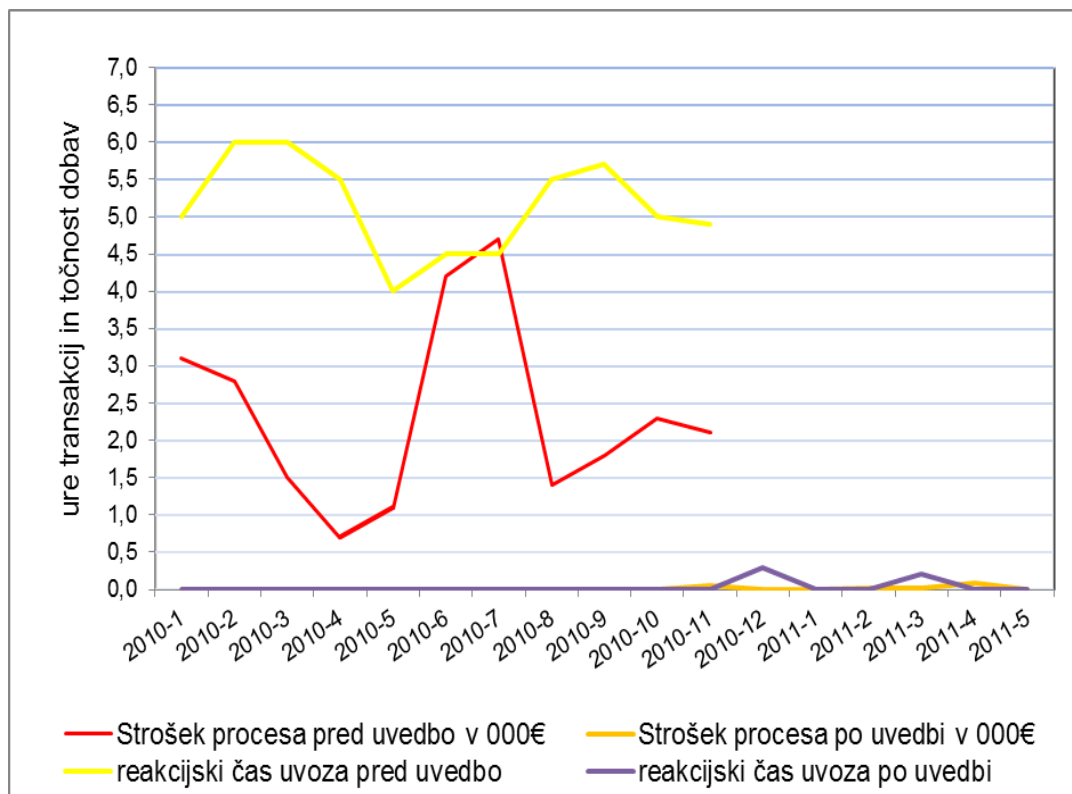

Graf 1 : Pregled časovnih okvirjev carinskih postopkov pri izvozu

Časovna enota pa je kot faktor dokazovanja potrditve hipoteze ključna tudi iz naslova reakcijskega časa. To pomeni tudi ekonomski učinek, ki je tako direkten kot tudi indirekten, ko govorimo o ugledu podjetja.

Uvoz kot carinski postopek, ki v tem primeru ni povezan samo z dostavo blaga na končno destinacijo, ampak je pomemben tudi z vidika boljšega planiranja tako logističnih kot proizvodnih procesov. Vsekakor je treba vedeti, že pri uvozu, da zaradi predolgega klasičnega carinjenja, ki je večini primerov presegal 4 ure, ni bilo vedno mogoče optimalno organizirati ostalih internih operacij znotraj podjetja. To je v najslabšem primeru lahko tudi vodilo do občasnih zaostankov pri izdelavi in prodaji končnega izdelka. Hišno carinjenje te postopke popolnoma racionalizira, saj ni več carinskega pregleda blaga za vsako pošiljko. Čas, ki je teoretično namenjen carinski upravi, je avtomatično definiran preko informacijskega sistema. To pomeni, da lahko po vnosu zahtevanih podatkov s strani podjetja v RIP sistem, v roku 15 minut pristojni carinski organ ustavi postopek. Okvirno trikrat letno pooblaščen carinski organ izvrši kontrolo pošiljke in ustrezne dokumentacije na lokaciji podjetja. Za vse ostale uvozne postopke pa lahko predvidevamo, da so zaključeni v 15 minutah. Za podrobnejšo analizo, ki bi tudi s finančnim učinkom prikazala pravilne odločitve uvedbe hišnega carinjenja, bi potrebovali bolj podrobne podatke iz proizvodne operative končnega skladišča in prodaje. Pa ne glede na to lahko zaključimo, da predhodnih 4 do 6 ur »čakanja« na sprostitev blaga pri klasičnem carinjenju s četrt urnim postopkom danes

vsekakor pomaga k optimizaciji vseh internih postopkov in procesov. Graf 2 primerjalno prikazuje vrednost stroškov, ki nastanejo v proizvodnji zaradi plačila nadur, reorganizacije delovnih procesov in posebnih transportnih stroškov. S potrjevanjem hipoteze o pomembnosti skrajšanja časovnih enot potrjujemo, da se stroški, ki se v premem sorazmerju s časom, potrebnim za izvedbo, zmanjšajo na minimum.

Graf 2: Prikaz stroškov

Dejstvo je tudi, da so zaposleni, ki se s problematiko carinjenja srečujejo pri dnevni nalogah, tesno vpeti v procese sprememb. Z izobraževanjem pripomoremo, da se uvajanje izvede tekoče. Nadgradnja informacijskega sistema pripomore k lažjemu obvladovanju novih procedur. Rezultati pravilnega uvajanja so v tem primeru vidni predvsem v zadovoljstvu in boljšo atmosfero v logistični operativi. To pomeni tudi, da nekaterih učinkov eventualnih sprememb ni mogoče vrednotiti samo skozi ekonomske rezultate, ampak je treba i vzeti v obzir tudi priložnost zmanjševanja tako psihičnih kot fizičnih pritiskov na operativo. S spremembo carinskih procedur ne le, da zmanjšujemo stresno situacijo pri obvladovanju procesa svojih zaposlenih, temveč pripomoremo tudi k boljši zunanji podobi podjetja. Tako zaradi sodelovanja s transportnimi podjetji, ki so v tej verigi eden od ključnih členov, kot tudi v relaciji do končnega kupca.

7 SKLEP

Z vzpostavitvijo Evropske unije so bile ukinjene carinske dajatve na njenih notranjih mejah in vzpostavljen je bil enoten sistem uvoznih dajatev. Carina tako obstaja samo na zunanjih mejah EU. EU je dokončno vzpostavila carinsko unijo leta 1968, notranje carinske meje med državami članicami pa so izginile leta 1993. Slovenija je od 1. maja 2004 kot članica EU tudi članica carinske unije. Z novim carinski zakonom, ki je bil sprejet 1996, smo na priporočilo EU in Sveta za carinsko sodelovanje uvedli poenostavljene postopke. Razlog za sprejetje je bil vključevanje Slovenije v EU.

V diplomski nalogi je bil izziv obdelati področje carinskih postopkov v podjetju. Ne glede na to, da so se potrebe po spremembah na tem področju kazale že prej, ni bilo interesa za kakršne koli aktivnosti. Logistični procesi so širok spekter, ki se ne dotikajo samo področja carinjenja, pa vendar je pomemben del tako z organizacijskega kot tudi z ekonomskega vidika. Dokazovanje smiselnosti spreminjanja obstoječih procedur carinskih postopkov se v trenutku analiziranja stroškov, ki se nadaljuje v analiziranje splošnega mnenja operativnih logistov, zaključil v smeri, da bo vsekakor treba izvesti spremembe.

V našem primeru je tako menedžment kot tudi strokovni kader logistike ocenil primernost predlaganih sprememb. Posnetek stanja je omogočil podroben vpogled v kolesje logistike in postopkov. Kritična presoja omogoča oceno stroškov in vodi v naslednji korak za uvedbo poenostavljenih postopkov in racionalizacijo poslovanja. Ne zanemarija občutkov in idej zaposlenih, ki aktivno sodelujejo v procesu. Tudi njihovo mnenje potrjuje pomembnost sprememb. Predlogi sprememb in uvajanje le-teh se izvaja fazno. To pomeni razvoj sprememb skozi šolanje operativne logistike, pridobitev dovoljenj carinskih organov, uvedbo informacijske tehnologije, testiranje postopkov, njihovo dokončna sprostitev skozi procese in nadzor carinskih organov kot zaključek. Vsi ti postopki po uvedbi omogočajo vzpostavitev fleksibilnega poslovanja, ki je v osnovi neodvisno od urnika carinske službe. Elektronsko carinjenje zmanjšuje administrativne stroške. Prav tako zmanjšamo oziroma v nekaterih primerih celo izničimo vpliv na reorganizacijo proizvodnih procesov, saj je blago dostavljeno vedno v natanko definiranem obdobju in ni carinskih zapletov in s tem povezanih zaostankov. Zaradi tega sta planiranje proizvodnje in organizacija procesov proizvodnje tekoča in brez dodatnih stroškov. Dovoljenje za poenostavljene postopke znotraj Evropske skupnosti nam daje močnejšo pozicijo pri uveljavljanju konkurenčnosti in ugleda. Obvladovanje celotnega poslovanja z uvedbo poenostavljenih postopkov pripomore k zniževanju stroškov. Seveda so tu tudi investicije, ki so nujne predvsem v programski podpori. Običajno jo dopolnjujemo sami, razen v primerih, ko so na razpolago subvencije oziroma to zaradi strokovno tehničnih omejitev to ni mogoče. V teh primerih v sodelovanju z zunanjimi izvajalci izmenjujemo specializirane programske rešitve ali pa koristimo skupne predhodno zgrajene in že uporabljene baze podatkov preko posebej zgrajenih vmesnikov. Uporaba računalniško podprtih tehnologij ECL in RIP za prenos podatkov nadgrajuje dosedanje papirne evidence knjigovodskih vpisov s programskimi rešitvami. Seveda se vsa podjetja ne odločajo za uvedbo takšnih

sprememb. Razlogi so lahko finančne ali povsem operativne narave. Postavitev in vzdrževanje sistema je predrago, primerno strokovno usposobljen in specializiran kader ni vedno na voljo in podobno.

Naša odločitev za uvedbo teh sprememb pa se je pokazala kot učinkovita, in sicer ne samo zaradi dolgoročnega zmanjševanja stroškov, ampak tudi zaradi zmanjševanja vpliva človeškega faktorja. Uvedba informacijskega sistema pomeni manj napak pri delu, hitrejše postopke in razbremenitev zaposlenih na nivoju dela med špediterjem, carino in podjetjem, kar bo lahko kot končni rezultat privedlo tudi k reorganizaciji zaposlenih v prihodnosti.

SEZNAM LITERATURE IN VIROV

KNJIGE

1. Finžgar, A. in sodelavci (2005). *Šola poslovanja na intrakomunitarnem trgu in izvozno uvoznih poslov*. Ljubljana: Odin.
2. Strle, M. (2008). *Poreklo blaga*. Ljubljana: Odin.
3. Strle, M. in drugi (2005). *Novosti pri carinjenju in DDV*. Ljubljana: ISI.
4. Košir, F. (2007). *Predsedovanje Slovenije evropski skupnosti-tudi gospodarska priložnost*. Portorož: Odin d.o.o..
5. Osojnik, M. (2001). *Izvozni priročnik*. Ljubljana: Gospodarska zbornica Slovenije.
6. Planinc, B. (2008). *Uvozni kontrolni sistem*. Ljubljana: ISI d.o.o., gradivo za seminar.
7. Taljat, Z. (2004). *Intrastat, EUL, RIP, NCTS*. Ljubljana: ISI d.o.o., gradivo za seminar.
8. *Zakon o zunanjetrgovinskem poslovanju s komentarjem*. (1993). Ljubljana: Slovenska založba.
9. Turk, F., Špec E. (1996). *Vodnik skozi zunanjetrgovinsko poslovanje*. Ljubljana: Center Marketing.
10. Zupančič, A. (2008). *Carinski postopki v EU*. Ljubljana: Odin.
11. Šenk - Ileršič I. (2010). *Mednarodno poslovanje*. Ljubljana: učno gradivo za višješolski študij.
12. Bobek, V. (2003), *S pomočjo do novih trgov*. Glas gospodarstva, *Ljubljana*: April, str. 28-29, Gospodarska zbornica Slovenije.
13. Vršaj, E. (2002), *Slovenija v Evropski uniji*. Koper: Ognjišče.

POROČILA, INTERNI DOKUMENTI

1. Trinet informatika (2009), izobraževalno gradivo.
2. Interno gradivo podjetja Color Medvode ter Helios TBLUS.
3. ZZI-(2010), izobraževalno gradivo.
4. Poslovnik kakovosti podjetja Helios 2010.
5. Poslovno poročilo podjetja Helios 2010.

SPLETNE STRANI

Internet 1:

<http://www.uradnolist.si/1/objava.jsp?urlid=2003119&stevilka=5180>, dostopno 10.12.2010

Internet 2:

<http://www.taric-curs.gov.si>, dostopno 12.01.2011

Internet 3: <http://www.helios.si> , dostopno 13.01.2011

Internet 4:

http://www.carina.gov.si/novosti/sekter_za_tarifo_vrednost_in_poreklo_obvestilo, dostopno 20.01.2011

Internet 5:

http://ec.europa.eu/taxatikon_customs/dds/cgi-bin/tarregu?Lang=SK&Reg=R0807320&rOL=1, dostopno 1.2.2011

Internet 6:

<http://www.racunovodja.com/clanki.asp?clanek=3807>, dostopno 1.2.2011

Internet 7: <http://www.color.si>, dostopno 12.12.2010

Internet 8: <http://www.zzi.si>, dostopno 01.11.2011

Internet 9:

http://www.carina.gov.si/si/informacije/podjetja/carinska_tarifa/skupna_carinska_tarifa/, dostopno 01.02.2011

Internet 10:

http://www.carina.gov.si/nc/si/informacije/podjetja/e_carina/izvajanje_poenostavljenih_carinskih_postopkov_po_1_3_2009/, dostopno 12.09.2010

Internet 11:

http://www.izvozno.okno.si/dokumenti/mednarodno_trgovanje/carinski_postopki_8.aspx, dostopno 12.09.2010

Internet 12:

<http://intrastat-surs.gov.si/intrastat.html> , dostopno 15.01.2011

Internet 13:

<http://www.carina.gov.si/fileadmin/curs.gov.si/internet/Navodila/2009/Navodilo-3-2009.pdf> , dostopno 15.02.2011

Internet 14:

http://www2.gov.si/zak/Zak_vel.nsf/4d9cf18fe2faab88c1256616002db28a/87af57dccb094e67c1256620003a5d85?OpenDocument

KRATICE IN AKRONOMI

EU:	Evropska unija
NCTS:	(New computerized tranzit sistem) mednarodni tranzitni sistem
ICS :	(Import control sistem) uvozni kontrolni sistem
ECS:	(Export control sistem) izvozni kontrolni sistem
AES:	(Automated export sistem) Avtomatiziran izvozni sistem
AIS:	(Automated import sistem) Avtomatiziran uvozni sistem
SIAIS:	Slovenski avtomatiziran uvozni sistem
TARIC:	Tarif Intégré de la Communauté -Integrirana carinska tarifa
SIAES:	Slovenski avtomatiziran izvozni sistem
ZZI:	Podjetje, ki se ukvarja z informacijsko tehnologijo
CMR:	Mednarodni tovorni list
RIP:	Računalniška izmenjava podatkov
CZ:	Carinski zakon
GSP:	Nacionalni predpisi
WCO:	Svetovna carinska organizacija
WTO:	Svetovna trgovinska organizacija
FTA:	Sporazum o prosti trgovini
INTRASTAT:	Statistika blagovne menjave med članicami EU
EXTRASTAT:	Statistika blagovne menjave članic EU s tretjimi državami
JIT:	(Just in time) Ob pravem času

PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik	59
Priloga 2: Zahtevke za deklariranje blaga na podlagi knjigovodskih vpisov-uvoz	60
Priloga 3: Zahtevke za deklariranje blaga na podlagi knjigovodskih vpisov-izvoz	65
Priloga 4: Spremna listina pri izvozu	73
Priloga 5: Tranzit – spremna listina pri uvozu	74

KAZALO SLIK

Slika 1: Primer uporabe aplikacije Taric	9
Slika 2: Primer računalniškega modula	9
Slika 3: Primer uredbe	10
Slika 4: Nova poslovna stavba na lokaciji Medvode	25
Slika 5: Slika sedeža podjetja na lokaciji Količevo	25
Slika 6: Izobrazbena struktura	27
Slika 7: Organizacijska struktura podjetja Helios.....	28
Slika 8: Deleži prodaje po trgih	31
Slika 9: Zaslonska maska NCTS-glavno okno	41
Slika 10: Obvestilo o prihodu	42
Slika 11: Preverimo točnost podatkov	43
Slika 12: Prikaz klasičnega postopka izvoznega carinjenja	45
Slika 13: Črtna koda carinskega dokumenta	46
Slika 14: Prikaz poenostavljenega postopka carinjenja pri izvozu	47
Slika 15: Klasično carinjenje pri uvozu	48
Slika 16: Prikaz poenostavljenega postopka carinjenja pri izvozu.....	49

KAZALO TABEL

Tabela 1: Število zaposlenih po državah	26
Tabela 2: Prikaz časa trajanja carinskega postopka	30
Tabela 3: Prikaz trajanja transporta	31
Tabela 4: Skupni stroški pri izvozu	32
Tabela 5: Skupni stroški pri uvozu	32
Tabela 6: Rezultati ankete	34
Tabela 7: Specifikacija stroškov pri uvedbi RIP	38
Tabela 8: Prikaz finančnega dela	50

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Pregled časovnih okvirjev carinskih postopkov pri izvozu	51
Graf 2: Prikaz stroškov	52

PRILOGE

Priloga 1: Anketni vprašalnik

ANKETA ZA ZAPOSLENE PRED UVEDBO CARINSKIH POENOSTAVITEV

Kot študentka višje strokovne šole B&B pripravljam diplomsko nalogo z naslovom Integracija sistema carinjenja s pomočjo elektronske izmenjave podatkov v podjetju Helios TBLUS, d.o.o. Z anketo bi rada dobila vaše kako dosedanji način carinjenja vpliva na vaše delo v podjetju.

Anketa je anonimna in vas prosim, da obkrožite odgovor, ki je skladen z vašim mnenjem.

Hvala vam za sodelovanje,

Darja Volčič

1. Je po vašem mnenju obstoječ carinski postopek časovno:

1	2	3	4	5
Predolg				optimalen

2. Je vaše mnenje glede obsega dokumentarnega dela postopkov carinjenja:

1	2	3	4	5
Preobsežen				optimalen

3. Ali vam računalniški sistemi omogoča enostaven vnos podatkov?

1	2	3	4	5
Ne omogoča				omogoča

4. Ali je po vašem mnenju odzivnost carinskih organov glede na postopke:

1	2	3	4	5
počasna				hitra

5. Je časovni okvir uradnih ur carinskih organov za vaše delo:

1	2	3	4	5
Neustrezen				ustrezen

Priloga 2:

Vložnik zahtevka   **COLOR, d.d. MEDVODE, C.Kom.Staneta 4, 1215
MEDVODE**
Pristojni carinski urad   **LJUBLJANA**

**ZAHTEVEK ZA DEKLARIRANJE BLAGA NA PODLAGI KNJIGOVODSKIH VPISOV
– UVOZ**

(za sistem RIP)

Vložnik zahtevka prosim Generalni carinski urad, da mi izda dovoljenje za deklariranje blaga za uvoz na podlagi vpisa v knjigovodstvo v skladu s 3. točko prvega odstavka 59. člena Carinskega zakona (v nadaljevanju CZ; Uradni list RS, št. 1/95, 28/95, 32/99, 40/99, 59/02) in pod pogoji iz 151. do 155. člena Uredbe za izvajanje Carinskega zakona (v nadaljevanju UICZ; Uradni list RS, št. 46/99, 103/99, 12/00, 14/00, 112/00, 40/01, 65/02).

I. Podatki o vložniku zahtevka

1.	Firma/ime in priimek COLOR, d.d. Industrijasintetičnih smol, barv in lakov
2.	Sedež/stalno prebivališče Cesta komandanta Staneta 4, 1215 Medvode
3.	Davčna številka 55030173
4.	Matična številka 5034400

II. Podatki o izpolnjevanju pogojev za zahtevano poenostavitev

5.	Vrsta knjigovodstva, ki govodi podjetje(<i>opisati</i>): - Dvostavno knjigovodstvo, informacijski sistem BAAN - podatki za KV se preko informacijskega sistema BAAN prenašajo v informacijski sistem TRINET - podatki za KV se vodijo v oddelku interne špedicije COLOR
6.	Podatki o predloženem instrument zavarovanja (<i>navesti podatke o garantu, višini in veljavnosti Instrument zavarovanja</i>):

	Zavarovalnica bTriglav,d.d. Ljubljana; evid. št. 001417 veljavna do 31.12.2003; višina 40.000.000,00 SIT
7.	Predvideno število pošiljk, ki bi se v enem mesecu deklarirale na podlagi knjigovodskih vpisov: 100 – 120
8.	Z vložitvijo tega zahtevka izjavljamo, da izpolnjujemo vse pogoje v zvezi s prepovedmi oziroma omejitvami oziroma ukrepi trgovinske politike, ki veljajo za blago, za katero želimo poenostavitev.
9.	Z vložitvijo tega zahtevka izjavljamo, da nismo huje oziroma večkrat kršili carinskih predpisov.

III. Izvajanje poenostavitve

9. Predhodni carinski postopek za blago (*označiti oziroma navesti ustrezno*):

- tranzitni postopek v okviru katerega prosimo za dovoljenje o uporabi poenostavitve formalnosti pri namembnem carinskem organu v tranzitnem postopku (status pooblaščenega prejemnika) v skladu s petim odstavkom 121. čl. CZ in 503. do 506. čl. UICZ oziroma že imamo ustrezno dovoljenje št. 2834/96
- X postopki z ekonomskim učinkom. (*navesti dvomestne šifre postopkov*) _ 51, 61 _____
- X tranzitni postopek, vendar ne v okviru dovoljenja za pooblaščenega prejemnika (TIR, ATA, pošta)
- X blago ni zavezano predložitvi v skladu z drugim odstavkom 32. člena CZKVU/1

10. **Blago**, za katero se zahteva deklariranje na podlagi knjigovodskih vpisov:

Zap. št. Štirimestna tarifna oznaka Trgovsko ime

- 1.
- 2.
- 3.

(glej prilogo)
(Seznam blaga se priloži zahtevku.)

KVU/2

<p>11. Zahtevani carinski postopki za deklariranje blaga na podlagi knjigovodskih vpisov (<i>označiti ustrezno</i>)</p> <p>X (40) sprostitev blaga v prost promet</p> <p>- (41) sprostitev v prost promet v okviru postopka uvoza blaga za proizvodnjo za izvoz (sistem povračila carine)</p> <p>- (46) sprostitev v prost promet v okviru postopka uvoza za proizvodnjo za izvoz (sistem povračila carine) v prostorih carinskega skladišča.</p> <p>- (47) sprostitev v prost promet v okviru postopka uvoza blaga za proizvodnjo za izvoz (sistem povračila carine) v PCC</p> <p>X (51) uvoz blaga za proizvodnjo za izvoz (sistem odloga plačila carine)</p> <p>X (53) začasni uvoz blaga</p> <p>X (54) obračun dajatev za blago, ki se že nahaja v carinskem postopku</p> <p>- (55) uvoz blaga za proizvodnjo za izvoz (sistem odloga plačila carine) v prostorih carinskega ali trošarinskega skladišča ali v prostorih oproščene uporabnika</p> <p>- (56) uvoz blaga za proizvodnjo za izvoz (sistem odloga plačila carine) v PCC</p> <p>X (61) ponovni uvoz in sprostitev v prost promet blaga, ki je bilo v postopku začasnega izvoza na oplemenitenje</p> <p>X (63) ponovni uvoz domačega blaga (prvi odst. 167. čl. CZ)</p> <p>- (71) postopek carinskega skladiščenja blaga, skladišče tipa</p> <p>_____</p> <p>- (4071) sprostitev blaga v prost promet iz carinskega skladišča</p>
<p>2. Kraj predložitve blaga (<i>navesti natančen kraj, mesto v podjetju, ker se bo blago nahajalo</i>):</p> <p style="text-align: center;">COLOR, D.D. Medvode, Skladišče surovin Medvode, Preska, Rakovnik KVU/4</p>
<p>13. Carinski organ, ki bo obveščen o prispetju in deklariranju blaga (<i>navesti naziv in šifro pristojne izpostave</i>):</p> <p>Izpostava Jarše, 1077 KVU/5</p>
<p>14. Predlagani način posredovanja obvestila o prispetju in deklariranju blaga pristojnemu carinskemu organu (<i>označiti ustrezno</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> - s faksom - z elektronskim sporočilom - z napovedjo prispetja blaga tik pred prihodom - s tedenskimi najjavami <p>X na podlagi točke b) drugega odstavka 154. člena UICZ prosimo, da se nas oprosti obveznosti</p> <p>Vsakokratne obvestitve carinskega organa o prispetju blaga KVU/6</p>

15. Predlagani **čas prepustitve blaga** v zahtevani uvozni postopek (označiti ustrezno):

X v trenutku knjigovodskega vpisa (če imetnik dovoljenja ne sporoča vsakega prispetja blaga)

- po preteku 30 minut od posredovanja obvestila carinskemu organu
- drugo (navesti)

16. Predlagani **carinski organi za vložitev dopolnilne carinske deklaracije** (navesti naziv in šifro pristojnih carinskih organov):

Izpostava Jarše, 1077

KVU/10

17. Predlagani **rok za vložitev dopolnilne carinske deklaracije** (označiti ustrezno):

X mesečno – peti dan po poteku obdobja, za katero se vlaga dopolnilna deklaracija

- tedensko – do tretjega dne po izteku obdobja, za katerega se vlaga dopolnilna deklaracija

X drugo – če je možno, deseti (namesto peti) dan po izteku obdobja, za katero se vlaga dopolnilna deklaracija)

KVU/11 KVU/12

18. **Oblika dopolnilne deklaracije** (označiti ustrezno):

- obrazec ECL

X računalniško izpisana dopolnilna deklaracija s priloženim računalniško izdelanim seznamom

knjigovodskih vpisov, ki so bili v strukturi ECL z elektronsko izmenjavo podatkov predhodno poslani

v CIS. Imamo dovoljenje za uporabo sistema za elektronsko izmenjavo podatkov št. _____

KVU/13

19. Dodatni zahtevki (označiti oziroma navesti ustrezno):

X prosimo, da se nam v skladu s 84. členom UICZ dovoli, da sami hranimo spremljajoče dokumente
carinske deklaracije
-drugo (navesti)

20. Odgovorne osebe za izvajanje zahtevane poenostavitve (navest ime, priimek in telefonsko številko):

(glej prilogo) (Seznam odgovornih oseb se priloži zahtevku.)

KVU/18

21. Drugi podatki, ki lahko vplivajo na odločitev o poenostavitvi:

- od leta 1996 uporabljamo poenostavljeni uvozni postopek na podlagi KV (dovoljenje št. 02834/96)
- leta 2001 nam je bilo izdano dovoljenje št. 02834/96 za poenostavljeni uvozni postopek na podlagi KV, ki velja do preklica in na podlagi katerega smo oproščeni obveznosti vsakokratnega obveščanja o prispetju blaga
- imamo lastno garancijo za zavarovanje car.dolga – evid.št. 001417
- imamo začasno dovoljenje za uvoz in opravljanje prometa z nevarnimi kemikalijami

Priloga 3:

Vložnik zahtevka   **COLOR, d.d. MEDVODE, C.Kom.Staneta 4, 1215
MEDVODE**

Pristojni carinski urad   **LJUBLJANA**

ZAHTEVEK**ZA DEKLARIRANJE BLAGA NA PODLAGI KNJIGOVODSKIH VPISOV – IZVOZ**

(Vložnik zahtevka   **COLOR, d.d. MEDVODE, C.Kom.Staneta 4, 1215
MEDVODE**

Pristojni carinski urad   **LJUBLJANA**

ZAHTEVEK**ZA DEKLARIRANJE BLAGA NA PODLAGI KNJIGOVODSKIH VPISOV – IZVOZ**

(za sistem RIP)

Vložnik zahtevka prosim Generalni carinski urad, da mi izda dovoljenje za deklariranje blaga za izvoz na podlagi vpisa v knjigovodstvo v skladu s 3. točko prvega odstavka 59. člena Carinskega zakona (v nadaljevanju CZ);
Uradni list RS, št. 1/95, 28/95, 32/99, 40/99, 59/02) in pod pogoji iz 173. do 177. člena Uredbe za izvajanje Carinskega zakona (v nadaljevanju UICZ; Uradni list RS, št. 46/99, 103/99, 12/00, 14/00, 112/00, 40/01, 65/02).

I. Podatki o vložniku zahtevka

1.	Firma/ime in priimek COLOR, d.d. Industrija sintetičnih smol, barv in lakov
2.	Sedež/stalno prebivališče Cesta komandanta Staneta 4, 1215 Medvode
3.	Davčna številka 55030173
4.	Matična številka 5034400

II. Podatki o izpolnjevanju pogojev za zahtevano poenostavitev

5.	Vrsta knjigovodstva, ki ga vodi podjetje (<i>opisati</i>): - Dvostavno knjigovodstvo, informacijski sistem BAAN - podatki za KV se preko informacijskega sistema BAAN prenašajo v informacijski sistem TRINET - podatki za KV se vodijo v oddelku interne špedicije COLOR
6.	Podatki o predloženem instrument zavarovanja (<i>navesti podatke o garantu, višini in veljavnosti instrumenta zavarovanja</i>): Zavarovalnica Triglav, d.d. Ljubljana; evid.št. 001417 veljavnado 31.12.2003; višina 40.000.000,00 SIT
7.	Predvideno število pošiljk, ki bi se v enem mesecu deklarirale: na podlagi knjigovodskih vpisov 100 – 120
8.	Z vložitvijo tega zahtevka izjavljamo, da izpolnjujemo vse pogoje v zvezi s prepovedmi oziroma omejitvami oziroma ukrepi trgovinske politike, ki veljajo za blago, za katero želimo poenostavitev.
9.	Z vložitvijo tega zahtevka izjavljamo, da nismo huje oziroma večkrat kršili carinskih predpisov.

III. Izvajanje poenostavitve

9. Blago , za katero se zahteva deklariranje na podlagi knjigovodskih vpisov: Zap. št. Štirimestna tarifna oznaka Trgovsko ime 1. 2. 3. (<i>glej prilogo</i>) (<i>Seznam blaga se priloži zahtevku.</i>) KVI/2
10. Zahtevani carinski postopki za deklariranje blaga na podlagi knjigovodskih vpisov (<i>označiti ustrezno</i>) X (10) dokončni izvoz X (21) začasni izvoz na oplemenitenje X (23) začasni izvoz blaga, ki se bo vrnilo v nespremenjenem stanju X (31) ponovni izvoz blaga KVI/3
11. Kraj izvedbe izvoznih formalnosti (<i>navesti natančen kraj, mesto v podjetju</i>): COLOR, D.D. Medvode, Skladišče izdelkov Medvode, Preska, Rakovnik KVI/4

<p>12. Carinski organ, ki bo obveščen o odstranitvi blaga (<i>navesti naziv in šifro pristojne izpostave</i>):</p> <p style="text-align: center;">Izpostava Jarše, 1077 KVI/5</p>
<p>13. Predlagani način posredovanja obvestila o odstranitvi blaga pristojnemu carinskemu organu (<i>označiti ustrezno</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> - s faksom - z elektronskim sporočilom - z napovedjo prispetja blaga tik pred prihodom - s tedenskimi najavami <p>X na podlagi drugega odstavka 174. člena UICZ prosimo, da se nas oprosti obveznosti pravočasne obvestitve carinskega organa o odstranitvi blaga</p> <p style="text-align: right;">KVI/6</p>
<p>14. Predlagani čas prepustitve blaga v zahtevani izvozni postopek (<i>označiti ustrezno</i>):</p> <p style="text-align: center;">X v trenutku knjigovodskega vpisa (če imetnik dovoljenja ne sporoča vsakega prispetja blaga)</p> <p>-po preteku 30 minut od posredovanja obvestila carinskemu organu - drugo(<i>navesti</i>)</p> <p>KVI/8</p>
<p>15. Za nadzor in kot dokaz, da je blago dejansko zapustilo carinsko območje, želimo uporabiti (<i>označiti ustrezno</i>) :</p> <ul style="list-style-type: none"> X list 3 ECL X s strani železnice potrjeno listino CIM v železniškem prometu x poštno carinsko deklaracijo v poštnem prometu - drugo(<i>navesti</i>) <p>KVI/9</p>
<p>16. Predlagani način vnaprejšnje overovitve lista 3 ECL (<i>označiti ustrezno</i>) :</p> <ul style="list-style-type: none"> - pristojni carinski organ vnaprej žigosa in podpiše polje A ECL <p>X v skladu s točko (b) tretjega odstavka 175. člena UICZ prosimo, da sami žigosamo deklaracije z Žigom, ki nam ga odobrite v ta namen</p> <p>-drugo(<i>navesti</i>)</p> <p>KVI/10</p>

<p>17. Predlagani carinski organi za vložitev dopolnilne carinske deklaracije (navesti naziv in šifro <i>Pristojnega carinskega organa</i>):</p> <p>Izpostava Jarše, 1077 KVI/12</p>
<p>18. Predlagani rok za vložitev dopolnilne carinske deklaracije (označiti <i>ustrezno</i>):</p> <p>☒ mesečno – deseti dan po izteku obdobja, za katero se vlaga dopolnilna deklaracija</p> <p>☐ tedensko – do petega dne po izteku obdobja, za katerega se vlaga dopolnilna deklaracija</p> <p>☐ -drugo</p> <p>KVI/13 KVI/14</p>
<p>19. Oblika dopolnilne deklaracije (označiti <i>ustrezno</i>):</p> <p>☐ - obrazec ECL</p> <p>☒ X računalniško izpisana dopolnilna deklaracija s priloženim računalniško izdelanim seznamom knjigovodskih vpisov, ki so bili v strukturi ECL z elektronsko izmenjavo podatkov predhodno poslani v CIS. Imamo dovoljenje za uporabo sistema za elektronsko izmenjavo podatkov št. _____</p> <p>KVI/15</p>
<p>20. Dodatni zahtevki (označiti <i>oziroma navesti ustrezno</i>):</p> <p>☒ X prosimo, da se nam v skladu s 84. členom UICZ dovoli, da sami hranimo spremne dokumente carinske deklaracije</p> <p>☐ - drugo (<i>navesti</i>)</p> <p>KVI/17</p>
<p>21. Odgovorne osebe za izvajanje zahtevane poenostavitve (<i>navesti ime, priimek in telefonsko številko</i>):</p> <p>(glej prilogo)</p> <p>(Seznam odgovornih oseb se priloži zahtevku.)</p> <p>KVI/22</p>
<p>22. Drugi podatki, ki lahko vplivajo na odločitev o poenostavitvi:</p> <p>- od leta 1996 uporabljamo poenostavljeni izvozni postopek na podlagi KV (dovoljenje št. 02829/96)</p> <p>- leta 2001 nam je bilo izdano dovoljenje št. 02829/96 za poenostavljeni izvozni postopek na podlagi KV, ki velja do preklica in na podlagi katerega smo oproščeni obveznosti vsakokratnega obveščanja o prispetju blaga</p>

- od leta 1999 po odločbi 426-16/00295-1999 že uporabljamo žig pooblaščenega pošiljatelja in uporabljamo klešče za nameščanje carinskih zalivk

Vložnik zahtevka prosi Generalni carinski urad, da mi izda dovoljenje za deklariranje blaga za izvoz na podlagi vpisa v knjigovodstvo v skladu s 3. točko prvega odstavka 59. člena Carinskega zakona (v nadaljevanju CZ; Uradni list RS, št. 1/95, 28/95, 32/99, 40/99, 59/02) in pod pogoji iz 173. do 177. člena Uredbe za izvajanje Carinskega zakona (v nadaljevanju UICZ; Uradni list RS, št. 46/99, 103/99, 12/00, 14/00, 112/00, 40/01, 65/02).

I. Podatki o vložniku zahtevka

1.	Firma/ime in priimek COLOR, d.d. Industrija sintetičnih smol, barv in lakov
2.	Sedež/stalno prebivališče Cesta komandanta Staneta 4, 1215 Medvode
3.	Davčna številka 55030173
4.	Matična številka 5034400

II. Podatki o izpolnjevanju pogojev za zahtevano poenostavitev

5.	Vrsta knjigovodstva, ki ga void podjetje (<i>opisati</i>): - Dvostavno knjigovodstvo, informacijski sistem BAAN - podatki za KV se preko informacijskega sistema BAAN prenašajo v informacijski sistem TRINET - podatki za KV se vodijo v oddelku interne špedicije COLOR
6.	Podatki o predloženem instrumentuzavarovanju (<i>navest ipodatke o garantu, višini in veljavnosti Instrumenta zavarovanja</i>): Zavarovalnica Triglav, d.d. Ljubljana; evid.št. 001417 veljavnado 31.12.2003; višina 40.000.000,00 SIT
7.	Predvideno število pošiljk, ki bi se v enem mesecu deklarirale na podlagi knjigovodskih vpisov: 100 – 120

8.	Z vložitvijo tega zahtevka izjavljamo, da izpolnjujemo vse pogoje v zvezi s prepovedmi oziroma Omejitvami oziroma ukrepi trgovinske politike, kiveljajo za blago, za katero želimo poenostavitev.
9.	Z vložitvijo tega zahtevka izjavljamo, da nismo hujše oziroma večkrat kršilice carinskih predpisov.

III. Izvajanje poenostavitve

9.	<p>Blago, za katero se zahteva deklariranje na podlagi knjigovodskih vpisov:</p> <p>Zap. št. Štirimestna tarifna oznaka Trgovsko ime</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p><i>(glej prilogo)</i> <i>(Seznam blaga se priloži zahtevku.)</i></p> <p>KVI/2</p>
10.	<p>Zahtevani carinski postopki za deklariranje blaga na podlagi knjigovodskih vpisov <i>(označiti ustrezno)</i></p> <p>X (10) dokončni izvoz X (21) začasni izvoz na oplemenitenje X (23) začasni izvoz blaga, ki se bo vrnilo v nespremenjenem stanju X (31) ponovni izvoz blaga</p> <p>KVI/3</p>
11.	<p>Kraj izvedbe izvoznih formalnosti <i>(navesti natančen kraj, mesto v podjetju):</i></p> <p>COLOR, D.D. Medvode, Skladišče izdelkov Medvode, Preska, Rakovnik</p> <p>KVI/4</p>
12.	<p>Carinski organ, ki bo obveščen o odstranitvi blaga <i>(navesti naziv in šifro pristojne izpostave):</i></p> <p>Izpostava Jarše, 1077</p> <p>KVI/5</p>

<p>13. Predlagani način posredovanja obvestila o odstranitvi blaga pristojnemu carinskemu organu (<i>označiti ustrezno</i>):</p> <ul style="list-style-type: none">
☐ s faksom
☐ z elektronskim sporočilom
☐ z napovedjo prispetja blaga tik pred prihodom
☐ s tedenskimi najavami <p>X na podlagi drugega odstavka 174. člena UICZ prosimo, da se nas oprosti obveznosti pravočasne obvestitve carinskega organa o odstranitvi blaga KVI/6</p>
<p>14. Predlagani čas prepustitve blaga v zahtevani izvozni postopek (<i>označiti ustrezno</i>):</p> <p>X v trenutku knjigovodskega vpisa (če imetnik dovoljenja ne sporoča vsakega prispetja blaga)</p> <ul style="list-style-type: none">
☐ po preteku 30 minut od posredovanja obvestila carinskemu organu
☐ drugo (<i>navesti</i>) <p>KVI/8</p>
<p>16. Za nadzor in kot dokaz, da je blago dejansko zapustilo carinsko območje, želimo uporabiti (<i>označiti ustrezno</i>):</p> <ul style="list-style-type: none">
☒ list 3 ECL
☒ s strani železnice potrjeno listino CIM v železniškem prometu
☒ poštno carinsko deklaracijo v poštnem prometu
☐ drugo (<i>navesti</i>) <p>KVI/9</p>
<p>16. Predlagani način vnaprejšnje overovitve lista 3 ECL (<i>označiti ustrezno</i>):</p> <ul style="list-style-type: none">
☐ pristojni carinski organ vnaprej žigosa in podpiše polje A ECL <p>X v skladu s točko (b) tretjega odstavka 175. člena UICZ prosimo, da sami žigosamo deklaracije z Žigom, ki nam ga odobrite v ta namen</p> <ul style="list-style-type: none">
☐ drugo (<i>navesti</i>) <p>KVI/10</p>
<p>18. Predlagani carinski organi za vložitev dopolnilne carinske deklaracije (<i>navest naziv in šifro pristojnega carinskega organa</i>):</p>

<p>Izpostava Jarše, 1077 KVI/12</p>
<p>18. Predlagani rok za vložitev dopolnilne carinske deklaracije (označiti ustrezno):</p> <p>☒ mesečno – deseti dan po izteku obdobja, za katero se vlaga dopolnilna deklaracija</p> <p>☐ tedensko – do petega dne po izteku obdobja, za katerega se vlaga dopolnilna deklaracija</p> <p>☐ drugo</p> <p>KVI/13 KVI/14</p>
<p>19. Oblika dopolnilne deklaracije (označiti ustrezno): ☐ obrazec ECL</p> <p>☒ računalniško izpisana dopolnilna deklaracija s priloženim računalniško izdelanim seznamom knjigovodskih vpisov, ki so bili v strukturi ECL z elektronsko izmenjavo podatkov predhodno poslani v CIS. Imamo dovoljenje za uporabo sistema za elektronsko izmenjavo podatkov št. _____</p> <p>KVI/15</p>
<p>20. Dodatni zahtevki (označiti oziroma navesti ustrezno):</p> <p>☒ prosimo, da se nam v skladu s 84. členom UICZ dovoli, da sami hranimo spremne dokumente carinske deklaracije</p> <p>☐ drugo (navesti)</p> <p>KVI/17</p>
<p>21. Odgovorne osebe za izvajanje zahtevane poenostavitve (navesti ime, priimek in telefonsko številko):</p> <p>(glej prilogo)</p> <p>(Seznam odgovornih oseb se priloži zahtevku.)</p> <p>KVI/22</p>
<p>22. Drugi podatki, ki lahko vplivajo na odločitev o poenostavitvi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od leta 1996 uporabljamo poenostavljeni izvozni postopek na podlagi KV (dovoljenje št. 02829/96) - leta 2001 nam je bilo izdano dovoljenje št. 02829/96 za poenostavljeni izvozni postopek na podlagi KV, ki velja do preklica in na podlagi katerega smo oproščeni obveznosti vsakokratnega obveščanja o prispetju blaga - od leta 1999 po odločbi 426-16/00295-1999 že uporabljamo žig pooblaščenega pošiljatelja in uporabljamo klešče za nameščanje carinskih zalivk

Priloga 4: Spremna listina pri izvozu

EVROPSKA SKUPNOST		VRSTA DEKLARACIJE (1)		MRN 10S100191326064629	
Proizvajatelj/izvoznik (2) HELIOS Tovarna barv, lakov in Količevo 65 SI 1230 Domžale		EX Z Druga OPO(03) ---			
Prejemnik (8) COLOR-TRADE D.O.O. SPLITSKA 2/III HR 51000 RJEKA		Obrazci (3) 1 1 Varni deli (S00) S		Datum izdaje: 20101129 Carinski urad: S1001913	
Deklarirani zastopnik (14) HELIOS Tovarna barv, lakov in Količevo 65 SI 1230 Domžale		Referenčne številke (7) 101120977201020501		Številna oznaka (15) SI	
Registracija sredstva ob odhodu (18) LJ MS-39L		Številna oznaka (16) Y		Številna oznaka države (17) HR	
Vrsta prevoza na meji (25) 3		Blago se nahaja v (30) COLORMEDVODE		Številna oznaka (28) ---	
29 Ured izstopa S1001123		Številna oznaka (35) 11.356,160		Številna oznaka (32) ---	
Tovarni in opis blaga (31) Oznake in številke - številke zabojnikov - število in vrsta					

Št. p. (02)	Število in vrsta tovorkov, deli, oznake in število tovorkov (01v)	Opis blaga (01z)
1	8 CK 800,8 WA ZABOJNIK ZA RAZSUTI TOVOR, BREDNJE VELIK	Poliestri, drugi, nerazčeni, tekoči
		30079110 00 0000 0000
		(N880)(00038396/2010) (N880)(00038451/2010) (N730) (Y001)
		1000 - - - -
		EX Z - - 10318,22 EUR 10.840,000

E KONTROLA URADA ODPREMAJALNOVA	K KONTROLA S STRANI URADA IZSTOPA
Ugotovitev: A3 Poenostavljeni postopek	Datum prijave:
Nomeščene car. oznake: število:	Pregled carinskih oznak:
M. oznake:	Opombe:
Rok (zadnji dan):	

Priloga 5: Tranzit – spremna listina pri uvozu

EVROPSKA SKUPNOST		1 DEKLARACIJA	
A	2 Pošiljatelj/izvoznik Št.	MRN 10SI00112315956997	
	ZVEZDA-HELIOS A.D. RADOVANA GRKOVIČA 24 32300 GORNJI MILANOVAC XS	3 Obrazi 1 1	4 Nakladnice
A	8 Prejemnik Št. SI45984794	5 Postavke 1	6 Število tovornov 5
	HELIOS TOVARNA BARV, LAKOV IN UMETN KOLIČEVO 65 1230 1230 DOMŽALE SI	Povratni izvod poslati uradu: CENTRAL TRANSIT OFFICE MEDNARODNI PREHOD 2B SI-5290 ŠEMPETER PRI GORICI SI	
15 Država odpreme/izvoza XS		17 Namembna država SI	
18 Registracija prevoznega sredstva ob odhodu AR42406/1601AR XS		56 Drugi dogodki med prevozom dejansko stanje in sklepi	
31 Tovarki in opis blaga		32 Št.p. 1	33 Tarifna oznaka
Oznaka in številke - Številke zabojnikov - Število in vrsta		NITRO EMALJLAKI	
DVEZ OZNAK 5 - PAK - Pšletiš		35 Bruto masa (v kg) 1.756,000 38 Neto masa (v kg)	
44 Posebni zaznamki/predložene listine/potrdila in dovoljenja		40 Skupna prijava/predistina	
- / 730 0267440 , 380 8593/10			
55 Pretovor		F Zaznamek pristojnega organa	
Kraj in država: Kraj in država:		Nove carinske oznake, številke: Pečat: ID oznake:	
Registracija in država novega prevoznega sredstva: Registracija in država novega prevoznega sredstva:		Podpis: Pečat: ID oznake:	
Zabo: (1) Številka novega zabojnika: Zabo: (1) Številka novega zabojnika:		☐ Podatki so že vneseni v NCTS	
(1) Vnesi 1 za DA ali 0 za NE! (1) Vnesi 1 za DA ali 0 za NE!		☐ Podatki so že vneseni v NCTS	
50 Glavni zavazanec Št. SI42864314		C URAD ODHODA	
TRANSLODE D.O.O., LJUBLJANA		SI001123(OBREZJE)	
SLOVENSKA CESTA 54 1000		21.12.2010	
LJUBLJANA SI			
51 Urad tranzita (in države)		53 Namembni urad (in država)	
08SI0000100000456		SI001913 TERMINAL LJUBLJANA(SI)	
D KONTROLA URADA ODHODA		KONTROLA NAMEDNEGA URADA	
Ugotovitev: A2		Ustrežno 22.12.2010	
Carinske oznake, številke: 1		Datum prispetja: 22.12.2010	
ID oznake: 355 418		Pregled car. oznak: Št. KV: 2911	
Rok (zadnji dan): 22.12.2010		Št. dovoljenja: SI00001005HU2139	
		Zaznamki: Postopek: 4000	
Overtov: (član 199/2 Izvedbene uredbe / člen 4/2 Dodatka III Konvencije STP)		Povratni izvod vrnjen: dne: po vpisu pod: Št.: Podpis: HELIOS	
		23.12.2010	